

ÉLETTÜNK

LIV. évf. 7–8. szám

Az európai magyar katolikusok lapja

2022. július–augusztus

Krisztusi hit, magyar tudat, magyar haza

Írta: Fazakas Z. Márton OPraem

„Tanár úr! Levelében feltett kérdésére válaszolva: hiányzik édesanyám és a családom, hiányzik az iskolám és a városom, hiányoznak a barátaim, hiányzik a táj, hiányoznak az ízek és az illatok. Atyám, azt kell mondanom, hiányzik minden, ami magyar...”

Kedves Olvasó! Az iménti sorokat egyik, az Edinburgh-i Egyetemre járó diákom írta. Minden pátosz és minden érzélgősség nélkül. Csak úgy a többi mondandója között. Ez a fiatal ember megtapasztalta, amit sokan megtapasztalhattunk életünk folyamán, és pedig azt: milyen az, ha a hazánktól elszakítva kell élnünk.

Ez a helyzet rögtön más értelmezést ad a haza fogalmának, rögtön személyessé teszi. Ilyenkor az ember nem tud és talán nem is akar történelmi távlatokban eszmélni, hanem csupán személyes érzelmek és érzések tör elő lelkéből – és ez nem múlik el nyomtalanul, sőt mintegy eltörölhetetlen jegyet hagy gondolkodásunkon és meghatározza viszonyunkat a hazához.

Szükséges, hogy időről időre, legalább Szent István király ünnepén átgondoljuk, amolyan Márais módra, hogy: mi nekünk az állam? Mi nekünk a haza?

Kedves Magyar Testvérem! Bárhol élsz ezen a Földön, tudnod és emlékezned kell, meg kell tanítanod gyermekeidnek, hogy Szent István királyunk megteremtette a haza mindmáig stabil és élhető kereteit – és itt szándékosan a HAZA kereteit mondtam és nem az államét, hiszen a kettő között óriási különbség van! A keret, amelyet Szent István hihetetlen zsenialitással fölfedezett, kemény következetességgel ültetett az akkor még igencsak pogány magyar nép lelkébe és amelynek államférfiúi szerénységgel várta a gyümölcsseit, nem volt más, mint a hit, és ez a hit összetartó erőnek bizonyult a történelem folyamán.

Hit az Istenben és ebből egyenesen következett hit a saját nemzetében, magyarjaiban.

Mint király nagyon jól tudta, hogy hatalommal és igazságos törvényekkel lehet egy nemzetet, de akár több népet is kormányozni, azaz lehet államot alkotni, de hazát nem! Mindezt minden megerőltetés nélkül le lehet vezetni szent királyunk életéből és tetteiből.

És ez ma sincs másként! Lehet államokat működtetni úgy, hogy azok precízen, gépezetszerűen végezzék teendőiket, de ettől az még nem lesz haza! Lehet engedelmes, jó adófizető állampolgárokat nevelni, akik kötelességtudatból vagy netán félelemből teljesítik az állammal szembeni kötelességeiket, de ezek még nem hazafiak!

A Hazában hinni kell, a Hazát szeretni kell, a Hazáért élni kell!

Őseink elfogadták, megőrizték és átadták a Krisztusi, a Szent István-i hitet nemzedékről nemzedékre. Igaz ez különösen a Kárpát-medencében, ahol a történelem minden forrása átvonult, épített, pusztított és ismét épített. Kijelenthető: ma ismét elsősorban HAZA kell a magyarságnak, és ismét hazafiak, békés hazafiak kellene a Hazának!

Szent István-i haza és jellem kell ma e népnek.

- Ehhez elsősorban Hit kell – Istenben, magyar nemzetünkben.

- Ehhez erkölcs kell – személyes, családi, közösségi és állami életünkben.

- Ehhez lélek kell – amely kiemel a földhözragadságból.

De nem elég ezt így ünnepek alkalmával hangoztatni, kevés Szent István nevét emlegetni, kevés visszatekinteni, ha nem élünk úgy, mint ahogy ő élt, ha nem teszünk úgy, mint ahogy ő tett. Mintha nem leckézett volna

meg a történelem bennünket, pedig megtapasztaltuk, sőt keservesen megfizettük az árát annak, ha elhagytuk Szent István útját!

Nem volt elég? Elég volt! Éppen ezért: eljött az idő minden magyar számára, hogy tisztázza önmaga előtt a hazához és az államhoz való viszonyát, és ez különböző lesz, mert nem ugyanazt fogja jelenteni a két szó az anyaországi magyarnak, mint a felvidékieknek, az örvidékieknek, a bánáginak vagy a székelyföldieknek, hiszen míg az elsónél a haza és az állam többé-kevésbé egyívű tartozik, addig az utóbbiaknál élesen szétválik. Mégis Soprontól Kolozsvárig, Mosontól Nyitraig, Győrtől Szabadkáig és Londontól Clevelandig találunk valami közöset, ami összeköt bennünket – és ez az igazi Szent István-i örökségünk: a krisztusi hit, a magyar tudat, a magyar haza.

Olyan szép még kimondani is: Haza. De mi is ez a haza? Egy szétszabdalt földdarab? Semmiképp sem! Tizenötmilliónyi magyar álma egy szebb és jobb, egy igazságosabb jövőben? Igen: a haza múlt, jelen és jövő!

Egy lélekemelő megfogalmazás szerint:

„A haza a hamu, amelybe Arany János gyermekként írt, a szőlődomb, amely Juhász Gyulát megvendégelte, az udvar, ahol Wesselényi a lovait szemlélte, az ablak, amelyből Petőfi a máramarosi bércekre látott, a két ház ugyanabban az utcában, ahol Mátyás király és Bocskai bölcsője ringott,

a könyvtár, ahol Kazinczy összerázkódott az ámulattól, a búcsújáráhely, ahol a Szűzanya könnyet fakaszt a kemény székelemek szemében,

a harang hangja, amely köszöntötte a hamvaiban hazatérő Rákóczi, és a műhely, ahol ezt a harangot öntötték, a hegyek, erdők és lápok, melyek teret adtak az ide lelket és földet művelni érkező szerzeteseknek,

a templom, ahol pogány irással, de keresztény lélekkel dicsérik Istent,

a pince, ahol asszonyok védelmében meghalt a püspök... Igen, ez a haza!”

Egyek vagyunk és összetartozunk – Pünkösdszombati búcsú Csíksomlyón

A ferencesek jelmondata, Pax et bonum! – azaz Béke és jóság! volt az idei csíksomlyói búcsú mottója. Minden jel arra mutat, hogy ezek hiánya, megfigyeltetése az oka a szűkebb és tágabb környezetünkben tapasztalható visszasságoknak, éppen ezért ezeket imában, közösen kérnünk kell. A csíksomlyói búcsúra érkezett több százezer zarándok ezt esdekelte idén és erre figyelmeztetett az ünnepi szónok, Udvardy György veszprémi érsek is.

„A Kisebb Testvérek Szent István Királyról elnevezett Erdélyi Rendtartományának nevében örömmel köszöntelek benneteket újra a Hármashalom-oltártól, amely köré összegyűltünk, mert egyek vagyunk és összetartozunk” – kezdte köszöntőjét Urbán Erik OFM tartományfőnök június 4-én, pünkösdszombaton a Kíssomlyó- és Nagysomlyó-hegyek közötti nyeregben, a Hármashalom-oltárnál. „Béke és jóság – két szó, amelyet mi, ferences testvérek mindannyiunknak mint búcsúfiát akarunk adni, vigyétek haza magatokkal a kegyhely üzenetét az idejében is! Két szó, amelynek tartalmát óhajtok és amelyre vágyunk. A béke és jóság az igazságszágra és a szeretetre épülő rend megteremtését jelenti. Apostolokká és hírnökökké kell válnunk, akik a magunk közösségében hirdetik a békét és a jóságot” – adta útavalóul Urbán Erik.

Az idejében búcsú jelmondatára építette mondanivalóját Udvardy György érsek is. Az alábbiakban szentbeszédéből idézünk:

– A Szentlélek kiadásának megünneplése gyűjt egybe minket ezen az ősi Mária-kegyhelyen, a somlyói Máriánál, ahol kérjük Máriától, a Kegelemmel Teljestől az ő anyai oltalmát és segítségét egyéni életünk, családjaink, magyar népünk és nemzetünk számára, a világ bármely pontján is éljünk. Különböző helyekről érkezünk, akár különböző motivációval is: keresztény hitünk ünneplése, kérésünk-könyörgéseink, közös imádság, ősi hagyományunk megőrzése, a zarándoklással járó áldozat

fölaajánlása, a megtérés szándéka, a lelki megerősödés, a találkozás vágya, az együvé tartozás élménye vezethet bennünket. Ünneplésünket pünkösdvárásban, a Lélek adományainak a kiadásában, Máriához való ragaszkodásunkban, tőle való tanulásunkban, a nemzeti összetartozás méltóságában éljük meg. Ugyanígy idejében zarándoklásunk vezérmondata, a ferences rend jelmondata is – Pax et bonum, Béke és jóság – vezet közös találkozásunkat és imádságunkat. Várjuk, hogy a Szentlélek – a Csodálatos Tanácsadó, az Erős Isten, a Béke és a Jóság Leleke – betöltsön és megerősítsen, megújítson bennünket, mert nagyon vágyakozunk erre.

– Ki teremtette a békét, ki kezdje a jót, ha nem az, akinek látása, bátorsága, ötlete van a Szentlélek által az élethez? Mi vagyunk azok, akik ismerjük Jézus Krisztust, a föltámadottat, akik megkaptuk az Ő legnagyobb ajándékát, a Szentlelket. A bennünket körülvevő világ az érdekek, az ideológiák törvényei által vezérelt, ártó. Sok esetben a közélet és a személyes kapcsolatok témái is ezek ismételtetésére korlátozódnak. De hogyan és ki élte, táplálja a kapcsolatokat, a közösségeket, a keresztény kultúrát, a közösségeket, a keresztény kultúrát, az ember számára nélkülözhetetlen életteret, ha nem mi, akikben Jézus Krisztus Szentleleke él, bennünket inspirál, elgondolást és bátorságot ad az élethez, reményt a szívünkbe, hitet a döntéseinkhez, szeretetet a cselekvésünkben? A jó emberből áradó jóság a szívből, a sze-

mélyiség középpontjából fakad. Egy jó emberrel való találkozás megérint és nem marad hatástalan arra, aki szívéhez közel engedi a megtapasztalt jóságot.

– Ferenc pápa szerint a mai keresztény ember három szükséges magatartása a küzdelem, az éberség és a megkülönböztetés. A megszokott életrend, amit kialakítottunk, ami körülvesz bennünket, sok esetben meggyengítette a küzdelemre való készséget.

Könnyű feladni, lemondani hagyományról, ünnepről, ünnepségről, találkozásról, családról, házasságról, gyermekről, idős szülőkről, igazságról, kultúráról, nemzetéről, a hit szerinti mindennapokról. A pápa szavaival ez nem más, mint lelki korrupció... Küzdeni kell a jóért, azért, ami az ember, a közösség, az egyház, a nemzet javát szolgálja. A küzdelemhez erős fegyvereink vannak az Úrtól: az imádságban kifejeződő hit, Isten szaváról való elmélkedés, a szentmise ünneplése, a szentségimádás, a szentségi gyónás, a szeretet cselekedetei, a közösségi cselekedet, a missziós elköteleződés.

Meggyengülhet az ember természetes élni akarása, veszélyérzete. Számítatlan olyan dolog vesz körül bennünket, gyermekeinket, ami nem tűnik veszélyesnek. Sőt elfogadott, kívánatos, adott esetben még megbélyegző elvárás is lehet. Következményében azonban veszélyes, szellemileg-lelkileg mérgező. Szüntelenül mérlegelni kell az események során, a jelenségek között. Kérni kell a Szentlélek megkülönböztető ajándékát. Ismerjük föl, különböztessük meg, mi a jó és

a rossz, mi az igaz és a hamis, és merjünk ennek megfelelően dönteni.

– A küzdelem, az éberség és a megkülönböztetés adományaival való együttműködésünk a béketeremtésnek, a jóakarát megnyilvánulásának, a jóság művelésének hatékony és számunkra nélkülözhetetlen módja. Akarjuk a békét és a jót minden embertestvérünknek, kiemelten a ránk bízottaknak, akikkel összeköt egyívű tartozásunk, akikért különös felelősséggel tartozunk.

Vállaljuk a jóakarát, a jó cselekedetek által a béke esését és a béke munkálását. Viszszatérve otthonainkba lelkes, békességet teremtő jóakarátú emberek kívánunk lenni. Hogy a világnak legyen reménye és jövője!

– A Szentlélekkel való életünkben hathatós példánk van a boldogságos Szűz Mária személyében. Segítőnk, oltalmazónk a csíksomlyói Szűzanya, égi édesanyánk. Őseink, elődeink hite, példája, ragaszkodása is megjelenik mai közös ünneplésünkben, Máriához való könyörgésünkben. Hisszük, Máriához való ragaszkodásunk a jövő reményét is föltárja előttünk.

Ebben a bizalomban vagyunk mi is itt, vállaltuk a zarándoklást, tisztító erjét. Letesszük terheinket, megfogalmazzuk kérésünket, családjainkért, népünkért, nemzetünkért. Az összetartozás érzésével és élményével, mi mindannyian egyesülve a Szentlélekben, Máriával, a Boldogságos Szűzanyával együtt magasztaljuk Istent, Atyánkat! Magasztalja lelke az Urat! Amen. (Kép és szöveg forrása: romkat.ro)

Ferenc Szentatya üzenete a második Nagyszülők és Idősek Világnapjára (2022. július 24.)

Kedves Nagyszülők és Idősek (Férfiak és Nők)! A 92. Zsoltár verse – „*Még öregkorukban is gyümölcsöt teremnek*” (15. v) – jó hír, igaz és valódi „evangélium” (=örömhír), amelyet a Nagyszülők és Idősek második Világnapján meghirdethetünk a világnak. Ez ugyanis ellentmond éppen annak, amit a világ az életnek erről a szakaszáról gondol, és annak is, amilyen lemondó magatartást tanúsítanak ebben az életkorban egyesek közöttünk, öregek között, akik kevés reménnyel haladnak előre és már semmit sem várnak a jövőtől.

Sokan félnek a jövőtől. Egyfajta betegségnek tekintik, amellyel jobb elkerülni mindenféle kapcsolatot: az idősök nem ránk tartoznak – gondolják –, és szükséges, hogy a lehető legtávolabb álljanak tőlünk, együtt legalább egymás között, olyan intézményekben, amelyek gondoskodnak róluk, és megőriznek minket attól, hogy gondjainkat magunkra vállaljuk. Ez „az elkülönítés (selejtezés) kultúrája”: az a felfogás, amely – miközben arra készíti minket, hogy különbnek tartsuk magunkat a leggyengébbeknél és törékenységünkkel szemben kívülállónak – felhatalmaz minket, hogy „mi” és „ők” között különválasztott utakat képzeljünk el. De a valóságban a hosszú élet – így tanítja a Szentírás – áldás, és az idősök nincsenek elvetve, akiktől jó távolságot tartani, hanem Isten jóakarátának élő jelei, aki bőségesen adományozza az életet. Áldott a ház, amely idős embert őriz! Áldott a család, amely tiszteletben tartja nagyszüleit!

Az öregkor valójában olyan, mint egy évszak, amelyet nem könnyű megérteni, nekünk sem, akik már benne élünk. Annak ellenére, hogy hosszú út után érkezünk ide, senki sem készít fel minket arra, hogy szembe-süljünk vele, úgy tűnik, hogy szinte meglepetésszerűen állított be hozzánk. A legfejlettebb társadalmak sokat költenek az életnek erre a szakaszára, de nem segítenek abban, hogy megmagyarázzuk: segélynyújtás-tervezeteket kínálnak, de nem lét-tervezeteket (projekteket).¹ Tehát nehéz a jövőbe tekinteni és látóhatárt találni, amely felé irányulni lehet. Egyrészt abba a kísértésbe esünk, hogy ördögűzést kövessünk el az öregkor ellen, rejtegetjük a ráncokat és színleljük, hogy még mindig fiatalok vagyunk, másrészt úgy tűnik, hogy nincs más megoldás, mint hogy kiábrándultan éljünk, beletörődve abba, hogy már nem tudunk „gyümölcsöt teremni”.

A munkás tevékenységünk befejezése és a már önállóvá vált gyermekek csökkenti azokat az indítékokat, amelyekre energiánk nagy részét fordítottuk. Annak a tudata, hogy erőink megfogyatkoznak vagy pedig betegség támad, mindezek válságba sodorhatják biztonságunkat. A világ – felgyorsult idejével, amellyel szemben kinosan igyekszünk lépést tartani – úgy látszik, nem hagy nekünk választást, és arra indít, hogy a selejtezés eszméjét bensőségessé tegyük. Így száll az ég felé a zsoltár imája: „*Öreg koromban se taszíts el magadtól, / akkor se hagyj el, ha erőm elfogy*” (71,9).

De ugyanez a zsoltár – amely felvázolja az Úr jelenlétét a lét különböző szakaszaiban – biztat minket, hogy továbbra is reméljünk: amikor megérkezik az öregkor és a hajszálak fehérek lesznek, Ő még mindig életet ad nekünk, és nem engedi, hogy a gonosz eluralodjék rajtunk. Benne bízva megtaláljuk az erőt, hogy szaporítsuk a dicséretünket (vö. 14–20. versek), és felfedezzük, hogy idősnek lenni nemcsak a test természetes leépülésével jár vagy az idő elkerülhetetlen múlásával, hanem ugyanakkor a hosszú élet ajándéka. Megöregedni nem elítélést jelent, hanem áldást!

Ezért kell virrasztanunk magunk felett, és megtanulnunk, hogy tevékeny öregkort éljünk meg lelki szempontból is, ápoljuk benső életünket Isten Igéjének kitartó olvasásával, a mindennapi imádsággal, Szentségekhez járulással és a Liturgián való részvétellel. És ápoljuk az Istenhez fűződő viszonyunkat a másokhoz fűződő viszonyunkkal: elsősorban a családdal, a gyermekekkel, az unokákkal, ajánljuk fel nekik figyelmes szeretetünket; hasonlóképpen viszonyuljunk a szegény és szenvedő személyekhez, legyünk az ő felebarátjuk konkrét segítséggel és az imával. Mindez hozzásegít minket ahhoz, hogy ne csupán nézőknek érezzük magunkat a világ színházában, ne szorítkozzunk arra, hogy „*balkonozunk*”, csak az ablakban álljunk. Finomítsuk érzékeinket, hogy felismerjük az Úr jelenlétét,² olyanok leszünk, „*mint zöldellő olajfa Isten hajlékában*” (vö. Zsolt 52,10), áldással lehetünk azok számára, akik mellettünk élnek.

Az öregkor nem haszontalan idő, amelyben félreállunk, behúzzuk az evezőket a bárkába, hanem az az évszak, amelyben még gyümölcsöt termünk: új küldetés ez, amely vár ránk, és felszólít, hogy emeljük tekintetünket a jövőre. „*Nekünk, időseknek, az öregkorunk sajátos érzékenysége van a figyelmességekre, rá gondolatokra és szeretetmegnyilvánulásokra, amelyek minket emberibbé tesznek, és ennek az érzékenységnek sokaknak ismét hivatásává kellene válnia. Ez lesz az idősök szeretetdöntése az új nemzedékek irányában*”.³ Ez a mi hozzájárulásunk a *gyöngédség forradalmához*,⁴ ez a forradalom lelki és fegyvertelen, és meghívlak titeket, kedves nagyszülők és idősök, hogy ennek az előharcosai legyetek.

A világ kemény próbaidőt él át, először is a pandémia váratlan és dühödő vihara hatása alatt, majd a békét és a fejlődést világszinten sújtó háború miatt. Nem véletlen, hogy a háború abban a pillanatban tört vissza Európába, amikor az azt a múlt században átélő nemzedék kezd eltűnni. És ezek a nagy válságok érzéketlenül tehetnek minket a tény iránt, hogy vannak más „járványok (epidemiák)” és az erőszaknak más elterjedt formái, amelyek az emberiség családját és a mi közös házunkat fenyegetik.

Mindezzel szemben szükségünk van a mélyreható változásra, a megtérésre, amely lefegyverzi (demilitarizálja) a szíveket, lehetővé téve mindenki számára, hogy a másikkal felismerje a testvérét. És nekünk, nagyszülőknek és időseknek, van egy nagy felelősségünk: meg kell tanítanunk korunk nőit és férfait, hogy másokra is ugyanolyan megértő és gyöngéd tekintetet vessenek, mint unokáinkra. Emberiségünket már kifinomítottuk, hogy gondoskodjék a felebarátról és ma mesterei lehetünk a békés életmódnak és a gyöngékre fordított figyelmességnek. A miénket talán megváltoztathatja a szelídség vagy az engedékenység, de a szelídek fogják örökölni a földet (vö. Mt 5,5), nem az erőszakosak és a törvényszegők.

Az egyik gyümölcs, amelynek a megtermésére meghívást kaptunk, az, hogy örizzük a világot. „*Mindannyian a nagyszülők térdén ültünk, akik karban is tartottak*”,⁵ de ma itt az ideje, hogy térdünkre ültessük – konkrét segítséggel vagy egyszerűen csak az imával – együtt a mieinkkel a sok-sok megfélemlített unokát, akiket még nem ismertünk és akik legalább megmenekültek a háborútól vagy szenvednek miatta. Örizzük szívünkben – ahogy tette ezt Szent József, a gyöngéd és gondoskodó atya – az ukrainai, afganisztáni, a dél-szudáni stb. kicsiket.

Sokan közülünk megérlelték magukban azt a bölcs és alázatos öntudatot, amelyre

olyan nagy szüksége van a világnak: nem egyedül üdvözülünk, a boldogság az a kegyér, amelyet együtt esznek. Tegyük arról tanúságot azok előtt, akik azzal áltatják magukat, hogy személyes megvalósulást és sikert találtak a szembehelyezkedésben. Ezt mindenki, még a leggyengébbek is, megtehetik: hagyjuk, hogy mások gondoskodjanak rólunk – gyakran olyan személyek, akik más országokból érkeznek –, ilyen módon azt mondjuk ki, hogy együtt élni nemcsak lehetséges, de szükséges is.

Kedves nagyszülők, kedves idősök, ebben a mi világnkban az a hivatásunk, hogy a *gyöngédség forradalmát* megharcoljuk! Tegyük ezt megtanulva egyre inkább és egyre jobban annak a legértékesebb eszköznek a használatát, amellyel rendelkezünk és amelyik leginkább megfelel a mi életkorunknak: ez az imádság eszköze. „*Legyünk mi is egy kicsit az imádság költői: élvezzük azt, hogy saját szavainkat keressük, tegyük magunkévá azokat, amelyekre az Isten Igéje tanít minket*”.⁶ A mi bizodalmas fohászunk sokat tehet: elkísérheti a szenvedő fájdalmas kiáltását és hozzájárulhat ahhoz, hogy a szívek megváltozzanak. Mi lehetünk „*egy nagy lelki szentély állandó 'kórusa', amelyben a könyörgő ima és a dicséret éneke támogatja azt a közösséget, amelyik az élet mezején dolgozik és küzd*”.⁷

Ime tehát, a Nagyszülők és Idősek Világnapja jó alkalom arra, hogy ismét örömmel mondjuk, hogy az Egyház együtt akar ünnepelni azokkal, akiket az Úr – ahogy a Biblia mondja – „napokkal betöltötte”. Ünnepezzük meg hát együtt! Felszólítalak titeket, hogy hirdessétek meg ezt a Világnapot egyházközségeitekben és közösségeitekben; keressétek fel a legelhagyottabb idősöket, házukban vagy azokban az otthonokban, ahol laknak. Tegyük úgy, hogy ezt a napot senki se élje meg magányban. Ha van valaki, akire várhatunk, megváltoztathatja a napok menetét azoknál, akik már semmi jót sem várnak a jövőtől; és egy első találkozásból is új barátság születhet. A magányos idősök látogatása korunknak az egyik irgalmassági cselekedete!

Kérjük a Szűzanyát, a Gyöngédség Édesanyját, hogy tegyen meg mindannyiunkat a *gyöngédség forradalma* kovácsainak, hogy együttesen szabadítsuk meg a világot a magány árnyékától és a háború gonosz szellemétől.

Titeket Mindnyájatokat, és azokat, akik kedvesek számotokra, érjen el az én áldásom, biztosítalak titeket szerető közelségemről. Ti pedig, kérem, ne feledjétek el értem imádkozni!

Róma, a Lateráni Szent János-bazilikában, május 3-án, Szent Fülöp és Jakab Apostolok ünnepén: FERENC

In: *Bolletino Sala Stampa della Santa Sede*, 2022. május 10.

Az olasz eredetiből fordította:

+*Jakubinyi György ny. érsek Gyulafehérvár, 2022. május 25.*

¹ Katekézis az Öregségről – 1. Az idő kegyelme és az élet korszakainak a szövetsége (2022. február 23.).

² Katekézis az Öregségről – 5. Hűség Isten látogatása iránt az eljövendő nemzedékért (2022. március 30.).

³ Katekézis az Öregségről – 3. Az öregkor a gondtalan ifjúság erőforrása (2022. március 16.).

⁴ Katekézis Szent Józsefről – 8. Szent József a gyöngéd atya (2022. január 19.).

⁵ Az első Nagyszülők és Idősek Világnapi Szentmisén tartott homília (2021. július 25.).

⁶ Katekézis a családról – 7. A nagyszülők (2015. március 11.).

⁷ Ugyanott.

(00716-IT.01) (Az eredeti szöveg: Olaszul)

Ferenc pápa imaszándéka júliusra

Az idősökért. Imádkozunk az idősökért. Tapasztalataik és bölcsességük segítse a fiatalabbakat, hogy reménnyel és felelőséggel tekintsenek a jövőbe.

A hosszú évek gazdagsága azoknak az embereknek az ajándéka, akik már sokat éltek, sokat tapasztaltak. Értékes kincs ez, ami minden egyes ember életútján megformálódik nemtől, származástól, gazdasági és szociális státustól függetlenül. Az élet ajándék, és amikor sokáig tart, az kiváltság egymás és a másik ember számára. Mindig. Amikor az idősebbekre gondolunk és beszélünk róluk – különösen lelkipásztori vonatkozásban –, meg kell változtatnunk kissé az igeidőket. Nemcsak a múlt van számunkra, mintha csak az elmúlt életük lenne, egy levéltári anyagként. Ez nem így van. Az Úr új fejezeteket akar nyitni velük, az élet-szentség, a szolgálat, az ima új fejezeit... Ma el szeretném mondani nektek, hogy az idősök az Egyház jelene és jövője is egyben. Igen, ők annak az Egyháznak is a jövője, amely a fiatalokkal együtt prófétál és álmodik. Ezért olyan fontos, hogy az éveikben előrehaladottak és a fiatalok beszélgeszenek egymással! Az idősök prófétai képessége akkor mutatkozik meg bennük, amikor az Evangélium világossága teljesen átjárja az életüket, amikor Simeonhoz és Annához hasonlóan ők is kezükbe veszik Jézust, és bejelentik a gyöngédség forradalmát, annak az örömhírét, hogy Ő a világba jött, hogy elhozza az Atya fényét. Ezért kérem, hogy ne fardadjatok bele abba, hogy hirdessétek az Evangéliumot a nagyszülőknek és az idősöknek. Mosollyal az ajkaitokon menjetek velük, kezetekben az Evangéliummal. Menjete ki a plébániátok utcáira, keressétek meg azokat az idősöket, akik egyedül élnek! Az öregkor nem betegség, hanem kiváltság! A magány betegséggé válhat, de szeretettel, közelséggel és lelki vigasszal gyógyítható. Istennek az egész világon hatalmas nagyszülői közössége van. Az Egyház szeretettel, hálával és megbecsüléssel fordul az idősök felé. Szerves és lényeges részei ők a keresztény közösségnek és társadalomnak. Manapság a szekuláris társadalmakban a legtöbb szülőnek hiányzik az a keresztény formáció és élő hit, ami a nagyszülőknek megvan és amit át tudnak adni az unokáiknak. Ők nélkülözhetetlen láncszemek a gyermekek és a fiatalok hitre nevelésében. Meg kell szoknunk, hogy bekapcsoljuk őket a lelkipásztori tevékenységünkbe, és hogy úgy gondoljunk rájuk, mint akik közösségünk lényeges részei. Ők nemcsak olyan emberek, akikről nekünk kell gondoskodnunk: főszereplőkké válhatnak az evangelizáció szolgálatában, Isten szeretetének hiteles és kivételezett tanúivá, és hozzájárulhatnak az élet kultúrájának építéséhez a társadalomban. (Ferenc pápa, 2020. január)

Ferenc pápa imaszándéka augusztusra

A kis- és középvállalkozókért. Imádkozunk, hogy a gazdasági és társadalmi válságtól sújtott kis- és középvállalkozók megtalálják a szükséges eszközöket, hogy továbbfolytathassák tevékenységüket a közösség szolgálatára.

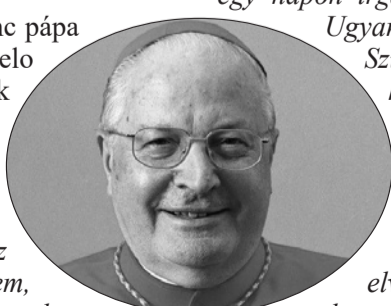
A vállalkozó minden jó gazdaságnak a kulcsfigurája: nincs jó gazdaság, jó vállalkozás jó vállalkozó nélkül, aki képes munkahelyet teremteni és terméket előállítani. (...) Fontos, hogy felismerjük a munkavállaló erejét. Nekik szükségük van arra, hogy jól végezzék a munkájukat. Időnként azt gondoljuk, hogy a munkás csak azért dolgozik, mert fizetést kap ezért. Ez komoly tiszteletlenség a munkavállaló felé, mivel ezáltal az a méltóság és megbecsülés sérül, ami a munkavégzés szerves része. A valódi igazgató – most megpróbálom összeszedni a jellemvonásait – ismeri a munkásait, mivel együtt dolgozik velük. Ne felejtjük el, hogy a vállalkozónak elsőnek kell lennie a munkásai között. Ha nem tapasztalja meg a munka méltóságát, nem lesz jó igazgató.

(folytatás a 3. oldalon)

Búcsú Angelo Sodano vatikáni bíborostól

Kilencvenötödik életévében, 2022. május 27-én egy római kórházban, a koronavírus okozta Covid-19 betegség szövődésében elhunyt Angelo Sodano bíboros, korábbi vatikáni államtitkár, a Bíborosi Kollégium emeritus dékánja. Hatvan éven keresztül állt a Szentszék szolgálatában, több fontos posztot is betöltve; két pápa – Szent II. János Pál és XVI. Benedek – idején irányította a vatikáni külügyeket. Május 31-én vettek végső búcsút tőle. A gyászmisét Giovanni Battista Re bíboros, a bíborosi kollégium dékánja mutatta

be, a temetési szertartást Ferenc pápa végezte. Re bíboros idézte Angelo Sodano lelki végrendeletének egyik gondolatát, amelyet 90 éves korában írt: „*Most derűs lélekkel várom azt az órát, amikor földi életem végén eljöv az Úr; hogy magához hívjon. Ismét megújítom hitem, reményem és szeretetem azon cselekedetét, ahogy azt gyermekként, Édesanyám ölében tanultam. Ezzel a belső hozzáállással*

tekintek az Úrra, abban a reményben, hogy egy napon irgalmasan fogad a karjába.

Ugyanazzal az érzéssel tekintek Szűz Máriára, akit fiatal koromtól fogva mindig bizalommal szólítottam meg.” A bíboros vallotta: „*Nem elég hinni az egyház misztériumában, hanem szeretni is kell, de nem elvont módon, hanem tevékeny szolgálatot annak különféle intézményeiben, mind tanító, mind meg-szentelő küldetésében.*” Nyugodjék békében!

Harmincegy év – egy fejezet lezárult

Amikor több mint három évtizeddel ezelőtt, 1991. szeptember 1-jén elkezdtem munkámat a Linzi Egyházmegye Lelképásztori Hivatalánál, nem gondoltam, hogy 31 évvel később ugyanon vonulok majd nyugdíjba. Márpedig idén nyáron ez történt. Aktív munkáim lezárultak, mivel 2022. június 17-én betöltöttem a 75. életévemet.

Visszatekintve az elmúlt évtizedekre, hálátelt szívvel mondom köszönetet felelőseimnek, munkatársaimnak és az idegen nyelvű népcsoportok katolikus tagjainak a közösen elvégzett munkáért. Külön köszönöm a felső-ausztriai magyaroknak a gyakori találkozásokat, amelyekkel életemet gazdagították. Örömmel gondolok vissza Kerny Géza atyára, egykori linzi magyar lelkészre; Balog Vince plébánosra; a magyar nővérekre; Balog Ádám Ádi bárányra, aki osztrák családi körben is elkötelezett magyar maradt és előadásaival erősítette az itteni magyar közösséget. Örömmel köszöntöm

az említett linzi magyar lelkészek munkáját folytató Szabó Ernő plébánost, volt tanítványomat és barátomat, valamint a közös-ség mai tagjait.

A hat évvel ezelőtti kórházi napjaim idején nagyon sok felső-ausztriai magyar meglátogott. Érezhettem a ragaszkodást, az együvé tartozás jeleit. A közösen megélt egyházi ünnepek, kulturális rendezvények szintén olyan pillanatok voltak, amikor mindannyian átélhettük az egy nemzethez való tartozásunk valóságát. Éreztük ezt önmagunkban, függetlenül attól, hogy a Kárpát-medence melyik régiójából származunk. Ahogyan Kerny atya gyakran hangsúlyozta: itt nincsenek trianoni határok, itt mindannyian az egységes magyar nemzetnek vagyunk a tagjai.

Most, amikor 2022. július 1-jétől nyugdíjba – de nem nyugalomba – vonulok, ígérem, hogy a felső-ausztriai magyarokat a szívembe zárom és nem fogom őket elfelejteni. Amikor Linzben tartózkodom majd, ahol továbbra is besegítek a belvárosi és a Szent Márton-templomban, igyekszem a magyar közösséggel is kapcsolatban maradni – szem előtt tartva a papi jelmondatomat: „Az Emberfia nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon másokat” (Mt 20,28).

Kívánom, hogy ennek a közösségnek a tagjai továbbra is ápolják az egymás iránti megbecsülést, éljenek az egyházmegye által biztosított lehetőségekkel, és

szívesen ünnepeljék vasár- és ünnepnapokon anyanyelvükön az Eucharisziát, hogy így ezzel az ajándékkal megerősödjék egymást a mindennapokban. Ragaszkodjanak lelkészükhöz és kapaszkodjanak egymásba, hogy így együtt, közösen a jelenben jövőt építsenek. Nagyon fontos, hogy itt az újházában megtartsák magyarságukat. Imáimba foglalom, hogy kísérelje mindenki életét Isten áldása.

Gratulálok Szabó Ernőnek, aki 2022. július 1-jétől átveszi a Linzi Egyházmegye idegen nyelvű pasztorációjáért felelős szakosztály irányítását. Kívánom neki, hogy a magyar lelkési beosztása mellett az itt élő tizenöt katolikus népcsoport ügyét is elkötelezetten szolgálja, és az emberek iránti megértéssel, a velük való mély együttérzéssel bátorítsa őket és erősítse meg hitükben. Ehhez adjon neki sok erőt Isten és az emberek szeretete!

Vencser László

Egy család vagyunk, mindannyian testvérek

Szabó Ernő a nem német anyanyelvű, köztük a magyar katolikusok érdekeinek határozott képviselője és védője lesz

Július elsejétől Szabó Ernő linzi magyar lelkész vezeti az egyházmegye területén élő, más népcsoportok katolikusok híveinek anyanyelvi lelkigondozását koordináló irodát. A stafétaváltásról márciusi számunkban már hírt adtunk és ugyanott Ernő atya eddigi életútját és munkásságát is ismertettük. Most arra voltunk kíváncsiak, a szakterület új felelőse milyen gondolatokkal és tervekkel lát hozzá új, felelősségteljes hivatali tevékenységéhez.

– *Miért gondolta úgy, hogy több mint három évtizednyi plébániai szolgálat után kipróbálja magát egy másik munkaterületen is, nevezetesen a Linzi Egyházmegyében élő, tizenöt nem német anyanyelvű népcsoport katolikus pasztorációjának irányítójaként?*

– A „végeken” – a Kolozs megyei Désen – beleszülettem a keresztény önazonosság kellős közepébe, a szülői, a hittanórai és az iskolai nevelés egyaránt a minden ember-társunkkal való testvériséget hangsúlyozta. A nagyszombati papi működésem szintén több népcsoporttal való lelkipasztorációs tapasztalatot jelentett és a szörvényben való születésem gyermekkori élményeinek folytatását, megerősítését eredményezte. Ilyen „bátyuval” érkeztem Linzbe is, ahol az ott-honi tapasztalatok még jobban kiszélesedtek, még több, még színesebb népcsoportokkal bővültek. Az ő anyanyelvi pasztorációjuk szervezését Vencser László briliánsan végezte, amikor én is a Linzi Római Katolikus Magyar Egyházközség vezetőjeként 1999-ben beleszőpöntem keresztény identitásunk megélésének legreálisabb valóságába. Zászlóvivőként vezetett mindannyiunkat nagyrabecsült volt gyulafehérvári teológiai tanárom, akinek embersége, tudása és a hivatásában való következetes kitartása hatványozottan krisztusi szintre emelte minden más népcsoport iránti empátiámat. Mi egy család vagyunk! Mindannyian testvérek!

Időközben Vencser atya megkért, hogy legyen helyettese a közös munkában, nyugdíjba vonulásának híre pedig felvetette az utódlás kérdését. Vencser atya és a paptestvéreim, a népcsoportok vezetői rám voksoltak. Ezúton is nagyon szépen köszönöm kedves mindannyiunknak a bizalmat! Szívesen és örömmel írtam meg a pályázatot erre az új beosztásra, és a bizottság kérdéseire, hogy hogyan látom a linzi idegennyelvű lelkipasztoráció jövőjét, harmincévnyi lelkipasztorációs tapasztalattal válaszoltam. Másnap volt tanárom és jó barátom utóda lettem. Szívesen vállalom a népcsoportok koordinálását!

– *Az egyházmegye struktúrája gyökereit átalakítás alatt áll. Mit gondol, az eddigi papi szolgálatának a tapasztalataiból mit fog tudni kamatoztatni az új munkabeosztásában?*

– Huszonhárom évig párhuzamosan voltam magyar és osztrák lelkési beosztásban. Nagyon jól ismerem az osztrák plébánia belső életét, működését és ez a tapasztalat nagyon sokat fog nyomni a latba az idegennyelvű népcsoportok jogai mellett az osztrák plébánosokkal és felelősökkel folytatott dialógusban. Mivel egyetlen népcsoportnak sincs saját temploma, rá vagyunk utalva az osztrák plébániák és különösen az osztrák plébánosok jóakarataira.

Mindazon plébániai közösségek és plébánosok, ahol az idegennyelvű népcsoportok az Eucharisztia megünneplésére helyet, teret kapnak, „rákényszerülnek” Krisztus tanításának reális megélésére, a keresztény identitás megjelenítésére. A hipotetikus szeretetet talán a kényszer súlya is reális szeretetté változtathatja; megvan a lehetőségük népcsoportjaink jogosult létének elfogadására

és támogatására. Hála Istennek a „kényszer súlya” csupán néhány százalékot jelent, hiszen kevesen vannak, akik megkérdőjelezzik létjogosultságunkat.

Harcolni fogok és ki fogok állni minden népcsoport elfogadásáért, jogaiért, hogy mindegyikük megfelelő körülmények között tudja megélni hitét, nyelvét, kultúráját és hagyományait.

– *Amint említette is, a hivatalt harmincegy évén át az Ön volt teológiai tanára és jó barátja, Vencser László irányította, akivel Ön felső-ausztriai magyar lelkészként hosszú ideig együttműködött. Mit fog az ő örökségéből továbbvinni?*

– Az emberséget, az empátiát minden ember és népcsoport felé. A családi összetartás fontosságát, a szeretetet a népcsoportok vezetői és tagjai felé. A krisztusi vonalat a problémák megoldásában. A lojalitást az egyházmegye vezetősége felé, a mindenkori szeretetet a beosztottak felé és a jóindulatot irányukba minden élethelyzetükben. A megerősítő barátságát. A hűséget saját magamhoz, a feladathoz, a papi identitáshoz, az egyházhöz, a kereszténységhez, a hazához és a magyarsághoz!

– *Minden népcsoport – afrikaiak, dél-amerikaiak, ázsiaiak, európaiak – más és más mentalitást, kultúrát képvisel. Az átvett és követendő gyakorlatok mellett milyen más tervei vannak és ezek közül melyeket tartja a legsürgősebbnek, legfontosabbnak?*

– Az egyetemes katolikus egyház szépsége az, hogy az említett népcsoportok „mozaikköveiből” áll össze a legszebb emberi közösség itt a földön: Krisztus Titokzatos Teste, az Egyház. És ez a legfontosabb: hogy minden népcsoportot, minden egyes embert Krisztus Titokzatos Testének tagjaként lássunk és szeressünk, Krisztust lássuk és szeressük minden emberben ezen a földön. A Linzi Egyházmegyében különösen a Népek vasárnapján érzem mindig ezt a nagy valóságot, amikor püspökünkkel együtt az összes népcsoport a szentmisében alkotja Krisztus Testét, az Egyházat.

Minden népcsoportnak feladata és kötelessége a szociális integrálódás az osztrák társadalomba. Mindenkinek igyekeznie kell minél jobban megtanulni az ország nyelvét, megismerni történelmét, kultúráját és hagyományait, azért, hogy hitelesen bekapcsolódhasson az osztrák társadalom vérkeringésébe. Ez nem asszimilációt, hanem integrációt jelent.

És persze minden népcsoportnak feladata és kötelessége megőrizni nemzeti önazonosságát, nyelvét, kultúráját, hagyományait és így színesebbé varázsolni a másokkal való együttélést itt Felső-Ausztriában.

Mivel a közeljövőben a Linzi Egyházmegye egész területén gyökeres változásokat vezetnek be a nagyplébániák megalakításával, nagyon oda fogok figyelni arra, hogy a népcsoportjaink és vezetőik létjogosultságuk megérdemelt elismerését élvezzék az új struktúrában, és biztosítva legyen számukra minden feltétel, ami keresztény identitásuk maximális megéléséhez szükséges – hogy együtt az új struktúrában is legyünk mindannyian Krisztus testvéreinek szeretetközössége. Ezt tartom a legfontosabbnak: hogy ez mindennap megvalósuljon.

– *Új hivatala mellett megtartja a magyar lelkési szolgálatát, aminek a magyar hívek bizonyára nagyon-nagyon örvendenek. Miben lesz más a magyar lelkipasztoráció az egyházmegyében 2022 nyaratól?*

– Nekünk, magyaroknak minden élethelyzetben népünk mellett kell döntenünk. Még akkor is, ha ez nagy hátrányokkal és fájó kényelmetlenségekkel jár. Én a magyar híveim mellett tettem le a voksomat! Nem volt mindig egyszerű huszonhárom évén át egyidőben és párhuzamosan az osztrák plébánia és a magyar közösségünk híveinek lelki igényeit nyomon követni, igényesen megvalósítani, teljesíteni. Egy osztrák plébánia vezetése egész beosztást igényel, ezért a magyar pasztoráció néha a sor végére került. Most szeretném előtérbe helyezni és több időt és energiát szentelni a magyar hívek közösségünkbe való toborzására, a családok látogatására, lelkibeszelgetésekre és lelkivezetésre. Szeretném a gyermekek és fiatalok pasztorációját az egyháztanácsunk tagjainak, a kultúregyesület, a hétvégi óvoda és iskola, a cserkészlet és a táncsoportok vezetőinek intenzív együttműködésével a megérdemelt szintre emelni. A családpsztorációnak is több teret szeretnék adni, és az időseink iránti elismerés és köszönet jelként még több időt szentelni látogatásukra és lelki igényeik lehetőségei szerinti megvalósítására. Szívem óhaja és kívánsága, hogy az ökumené jegyében még többet tudjunk együtt ünnepelni református, evangélikus, unitárius, ortodox és más vallású testvéreinkkel.

A magyarság ügye mindig a legnagyobb feladatunk!

Mindent Isten legnagyobb dicsőségére!

Varga Gabriella

Ferenc pápa imaszándéka augusztusra

(folytatás a 2. oldalról)

Együtt fáradozik a munkással, és osztozik az ő örömeiben, együtt oldják meg a problémákat, együtt alkotnak. Ha el kell bocsátania valakit, az mindig fájdalmas döntés a számára, amit ha csak lehetne, elkerülne.

Semmilyen jó igazgató nem szereti elbocsátani az alkalmazottait. Ha azt gondolja, hogy ezzel megoldja a problémákat, akkor nem jó igazgató, hanem kereskedő, aki ma az embereit adja el, holnap pedig a saját méltóságát. Mindig megszenvedi ezt a folyamatot, és van úgy, hogy ebből a szenvedésből egy új ötlet születik, ami lehetővé teszi, hogy megtartsa az embereit. Ez a jó igazgató. Emlékszem, körülbelül egy évvel ezelőtt a reggeli hetes misén a Szent Márta-házban a

kijáratnál üdvözöltem az ott állókat. Egyszer csak odalépett hozzám egy férfi. Sírt. „Azért jöttem, hogy egy kegyelmet kérjek: határraimon vagyok és csődöt kell jelentenem. Ez azt jelenti, hogy hatvan embert kell elküldenem. Nem akarom, mert olyan, mintha saját magamat bocsátanám el.” És ez a férfi sírt. Jó igazgató volt. Küzdött és imádkozott az embereiért, mivel ők az „övéi” voltak. „Ők a családom.” Összetartoztak. (Ferenc pápa, 2017)

Hiba György SJ

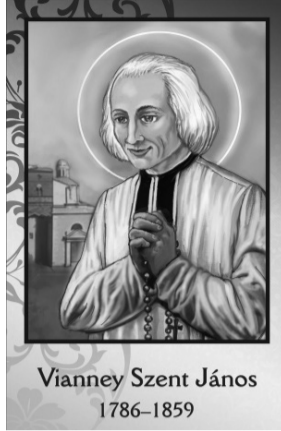
Gyermekeknek

Kigyózó sorok a gyóntatószék előtt

Ha voltál már elsőáldozó, akkor részesültél a bűnbánat szentségében is, azaz a szentgyónás alkalmával megvallottad bűneidet Istennek – a gyóntató pap „közvetítésével”. A feloldozás után pedig újra tiszta lélekkel folytathattad utadat, hiszen Isten megbocsátotta vétkeidet. Mekkora ajándéka ez a Jóistennek!

Sajnos napjainkban mintha kevesebben járulnának szentgyónáshoz. A bevásárlóközpontokban – főleg egy-egy hangzatos akció idején – kigyózó sorokban vároznak az emberek, hogy megvehessék, amire annyira vágyunk: mindentudó okostelefont, divatos ruhát, fényűző ékszereket. S mindezt nem kevés pénzért. A gyóntatószék mindenki előtt nyitva áll, ráadásul ingyen, és a lehető legnagyobb ajándékot kapjuk – mégsem tolonganak előtte az emberek...

Pedig nem volt ez mindig így! Élt egy szegény, egyszerű, szent életű pap Franciaország egy kicsiny falujában, a Lyon melletti Ars-ban. Vianney Szent János – hiszen róla van szó – a XIX. század első felében szolgált itt plébánosként, s a híre elterjedt egész Franciaországban. Nemcsak a környező falvakból, hanem a hatalmas ország minden szegletéből özönlöttek hozzá az emberek, azzal a céllal, hogy addig nem mennek haza, míg nem gyóntatja

Vianney Szent János
1786–1859

meg őket. Így aztán sokszor napokig kellett várakozni, amíg valaki sorra került, pedig a templom éjjel-nappal, télen-nyáron nyitva állt. János atya fáradhatatlanul várta és fogadta a megtisztulni vágyó embereket. A szent plébános a kemény téli hidegben kabát nélkül ült a gyóntatószékben, ugyanis ha ajándékba kapott egyet, azonnal továbbadta egy rászoruló szegénynek. A legenda szerint a gyóntatószék sebesre dörzsölte a hátát, az egyik évben pedig Mindenszentektől Húsvétig nem érezte a lábait a folyamatos egy helyben ülés miatt. Vianney Szent János jól ismerte az emberek szívét, s akárcsak Pio atya, Isten ajándékaként olvasott is bennük. Az egyik fennmaradt történet szerint egy idősebb férfi így kezdte a gyónását János atyánál: „Utoljára harminc éve gyóntam.” Am a plébános kiigazította: „Nem harminc, hanem harminchárom éve.” A gyónó erre utána számolt, és valóban ő tévedett.

Vianney Szent Jánosra, a plébánosok védőszentjére augusztus 4-én emlékezik Egyházunk. Ha valamilyen – akár kisebb, akár súlyosabb – bűn nyomja a lelket, térj be bátran a gyóntatószékbe, Isten megbocsátja vétkeidet!

Kovács Péter

(Fotó: a Martinus Kiadó szentképe)

Vianney Szent János
gondolatai hibákról, bűnökről

- „Rossz szokásainkat úgy tudjuk leküzdeni, hogy ügyelünk és gyakran teszünk a minket szorongató rosszal ellentétes dolgokat.”
- „Semmi sem ellenkezik annyira a szeretettel, mint a gőg.”
- „A keresztény ember vagy uralkodik a hajlamain, vagy a hajlamai uralkodnak rajta.”
- „Ne légy olyan, mint a gőgösök, akik folyton a saját véleményüket hangoztatják... Ismerek olyanokat, akiknek ez napi szokásukká vált.”
- „Bűnnel nem lehet jót tenni egy másik bűnt.”
- „Vannak jámbornak tűnő emberek, akik a legenyhébb támadást is sértésnek veszik. Amikor a gonosz gyűlölködő érzéseket szít bennünk megbánóinkkal szemben, a legjobb módszer, ha nyomban imádkozni kezdünk a megtérésükért.”
- „A gőg miatt gyűlöljük a velünk egy szinten lévőket, mert velünk egy szinten vannak; az alattunk lévőket, mert félünk, hogy egy szintre kerüljenek velünk; s a fölöttünk állókat, mert fölöttünk állnak.”
- „Hibáink olyanok, mint apró homokszem a Jóisten irtalmának hatalmas hegyéhez képest.”

Zsirai László
Gyóntassa makacsul

Falfoltok, alázattal meghajló torony.
Erdő mélyén imádkozó kápolnaram.
A természet, ahol otthonosan voltál,
vadvirágokkal díszített, tiszta oltár –

Magányos, békés csend, lélegző áhítat,
mi minden tisztességes lelket átitat.
Vigyázzban tisztelgő fákat őriz a Nap,
álmukban fáradtan térdet hajlítanak.

A háborúban megroggyant harangtorony
titokban néha kondul is, hagyom. Hagyom,
hogy rokkantan töltse be célját, mit kinőtt:
gyóntassa makacsul az eltévedt időt.

Vezércikkünk szerzője: Fazakas Z. Márton OPraem

Lövete Székelyudvarhely mellett fekszik. A települést a „katolicizmus bástyájának” is nevezik, mivel attól délre már unitáriusok laknak – olvasható az útikönyvekben. Amikor ezt idézzük a lövétei születésű Fazakas Zoltán Márton csornai premontrei apát úrnak, székely góbésággal rögvést hozzászól: „Én inkább úgy mondanám: Székelyudvarhely van Lövete mellett és nem fordítva!” Érthetően büszke falujára az atya, hiszen, mint mondja, gyermekkorától fogva védeltséget biztosító otthon, igazi kis „tündérország” volt számára a diktatúra éveiben is.

Büszkén említi szüleit és három bátyját, akik szinte atyáskodó szeretettel foglalkoztak vele, mert kései gyermek lévén, amikor megszületett, ők már nagyfiúk voltak. Szeretettel emlékezik papjukra, Tornay Gergely plébánosra is, aki szentéletű, helytálló ember volt, mindig az emberek mellett állt. Negyvenhárom évig szolgált a faluban, a legnehezebb időben helyezte oda őt Márton Áron püspök. Gyermekként rendszeresen ministrált a szertartásokon – mondja az apát. Az általános iskola elvégzése után Szentkeresztbányán folytatta tanulmányait a liceumban. Nem volt különösebben kedvenc tantárgya, de olvasni nagyon szeretett. A tomboló diktatúra kellős közepén nagyon behatárolt lehetőségeik voltak, nagy álmaik nem lehettek – fűzi hozzá. Korábban a tévét sem volt értelme bekapcsolniuk, hiszen mindig minden a diktátorról szólt. Mivel a határon könyvet nem lehetett áthozni, így a meglévő magyar klasszikusokat olvasták esténként. Az érettségire, 1992-re viszont már kezdett kinyílni a világ előtte.

Felnőtt élete Budapesten indult. Munkája kapcsán sokat utazhatott az addig

csak olvasmányokból ismert Nyugatra is. Rá kellett azonban döbbsennie hamarosan, hogy mindaz, amire korábban annyira vágyakoztak sokan – a „szent és szabad Nyugat” – ma már egyáltalán nem szabad és nem is szent. Mindent fiskális szempontok irányítanak ott, lélekben kiüresedett, erkölcsiben megingott világot talált az elképzelt helyett.

Fővárosi létének nagy élménye volt, hogy minden vasárnap más templomba mehetett szentmisére. Egyik vasárnap este a pesti ferenceseknél volt, ahol egy premontrei szerzetes mondott szentbeszédet, s az a lelke mélyéig hatolt. Ez a találkozás meghatározó lett az életében. Felvette a kapcsolatot az atyával, így került a renddel szorosabb kapcsolatba. Rendszeresen járt a Pozsonyi úti kis pincekápolnájukba. „Ha valaki 19 éves koromban azt mondta volna nekem, hogy 24 évesen egy rendbe jelentkezem majd, nagyot nevettem volna rajta” – vallja.

Csornán azelőtt többször járt, de a premontreiekhez először a pesti szerzetes atyával jutott el. Megragadó máig az emlék számára, amikor elődje, Horváth Lóránt Ödön apát behívta az apátsági épületbe. Belépve mindjárt otthon érezte magát – a genius loci, a hely szelleme hatott rá. 2003-ban

azután letette az örök fogadalmat. Teológiai tanulmányait még Pannonhalmán kezdte el, s amikor megalakult a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola, ott folytatta. Mivel pedig az intézményt ha-

Márton apát 2019. december 18-án Budapesten az Országházban a Boldogasszony-kiállítás négy és fél évi vándorlásának záróeseményén

marosan a római bencés egyetemhez affiliálták, így ott szerezte meg teológiából a baccalaureátusi fokozatot. Tanárai közül szeretettel említi a bencés Sulyok Elemér és Bánhegyi Miksa, a piarista Tuba Iván és Jelenits István atyákat, akiktől életre szóló lelki-szellemi mannát kapott.

2004-ben Pannonhalmán szentelte pap-pá Várszegi Asztrik püspök, főapát. Az egyetemen a történelem szakos tanári diplomát már „másodállásban”, a szerzetesi közösségükben és a szombathelyi

gimnáziumukban végzett munkája mellett szerezte meg. Éveken át tanított a gimnáziumban, osztályfőnök is volt, majd igazgatóhelyettes lett az intézménynek. E mellett lelkipásztori feladatokat látott el a Győri Egyházmegyében. Felszentelésékor Szent Márton és Márton Áron püspök azonos jelmondatát választotta vezéregyjéül, amely híven összefoglalja szerzetesi küldetésének lényegét: „Non recuso laborem” (Nem vonakodom a munkától). Apáti titkári, házgondnoki, kisegítő lelkészi, hittantanári, plébánosi diszpozíciókban szolgált, majd Ödön apát nyugalomba vonulása után 2009-ben kormányzó perjellé választották rendtársai. Papi jelmondata egyébként híven kapcsolódik a premontrei rend mottójához is: „Ad omne opus bonum parati” (Minden jó ügyért készen). 2015 óta apátként látja el szolgálatát az alapító, Szent Norbert által megfogalmazottak szellemében, saját közössége és a lelkipásztorok területén. Amikor mindennapjairól, az apáti, a tanári munkáról, a misszióról kérdezik, hálás szívvel vallja meg: „Ajándéknak tartom, hogy rendtársak körében élhetek és egy közösségben feltöltődve tudom végezni lelkipásztori munkámat. Kegyelmi ajándék, hogy mindig valaki hazavár, nem egy üres plébániára érkezem meg. S különös lehetőségként élem meg azt is, hogy a fiataloknak átadhatom azt a hitet, ami – meggyőződésem – a legfontosabb az életünkben. Vagyis, hogy ha próbára tesz is bennünket olykor az Isten, akkor is gondot visel ránk. Ilyenformán a normális életvitel felé terelegethetem az ifjúságot.”

(Vö.: Toldi Éva: Lövétől Csornáig, Keresztény Élet, 2017. február 26. Fotó: Nemzetstratégiai Kutatóintézet)

Küzde és bizva: Jakab Antal püspök életútja – forognak a filmkockák az emlékében

Amint azt tudják Olvasóink, a Gyulaféhegyvári Főegyházmegye hitvalló főpásztora, Jakab Antal püspökké szentelésének (1972. február 13.) 50. évfordulója alkalmából a Jakab Antal Keresztény Kör (JAKK) és az Életünk újság kiadóhivatala közösen megemlékezés-sorozatot szervez. A Jakab Antal 50. emlékév nyitányaként, Ötvenhez ötven alprogramunk keretében támogatók jóvoltából – akik között Fazakas Z. Márton OPraem apát urat és a Csornai Premontrei Prépostságot is ott találjuk – összesen 50 db éves Életünk-előfizetéssel ajándékoztuk meg mindazokat a településeket és intézményeket, amelyek Jakab püspök életében meghatározóak voltak. Az emlékév hivatalosan 2022. február 13-án nyílt meg Mezőörsön, a Sárlos Boldogasszony-templomban a Jakab Antal-emlékdíj idei átadásával. Szabó Gyula plébános, a Magyar Műhely Közhasznú Alapítvány elnöke a Jakab Antal életművét

kutató munkájával, a falusi gyermekek és fiatalok oktatását, érvényesülését segítő sokrétű tevékenységével érdemelte ki az elismerést. Ezen a napon indult el az új, www.jakabantal.eletunk.net internetes emlékdial is.

A programsorozat 2022. március 12-én Kilyénfalván ünnepi szentmisét, koszorúzást, emlékműsort és a Gyergyói-medence diákjai részére szervezett, élménypedagógián alapuló vetélkedőt magában foglaló emléknappal folytatódott. Az emlékév rendezvényfolyamában ezt a Küzdve és bizva – Jakab Antal püspök életútja című, 2019-ben elkészült másfél

órás dokumentumfilm vetítése követik: először 2022. április 22-én Csíksomlyón a Jakab Antal Házban, majd 2022. június 22-én Gyergyószentmiklóson a Szent Miklós-plébánia Korona termében, 2022. június 25-én pedig Ditróban az Idősek Klubjában, a Ditrói Napok keretében.

A Küzdve és bizva – Jakab Antal püspök életútja című dokumentumfilmet Csúcs Mária és Csúcs Péter csíkszeredai televíziós újságíró házaspár készítette 2019-ben, Varga Gabriella és Vencser László szervezésében és segítségével. A film ünnepélyes bemutatására

2020-ban és 2021-ben a világvárvány miatt nem kerülhetett sor, azonban több televízió – köztük az Erdélyi Magyar Televízió, a Román Televízió Marosvásárhelyi Stúdiója, a Duna TV és a Duna World is – többször is vetítette, továbbá elérhető az alkotás a legnagyobb videómegosztón is, ahol már több mint hétézren megtekintették. Az idei jubileumi évben mégis úgy döntöttünk, hogy az elmaradtak közül néhány ünnepi vetítést bepótolunk és ezt reményeink szerint ősszel továbbfolytatjuk majd.

A film megtekintése után a néző meg fogja érteni Szabó Gyula mezőörsi plébános szavainak tartalmát, aki szerint: „Jakab Antal története szép példája a nemzeti összefogásnak, az alapvető kisebbségi vallási jogok melletti kiállásnak. [...] Erdély XX. századi történetének egyik legnagyobb püspöke volt.”

(VG)

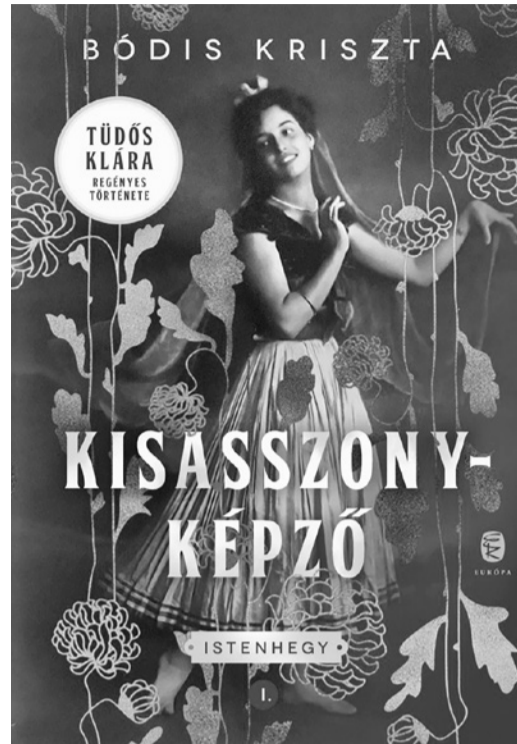

Kisasszonyképző – Könyv Tüdős Kláráról

A napokban látott napvilágot az Európa Kiadó gondozásában az Istenhegy-trilógia első kötete. Bizonyára akad olyan olvasó, aki már a könyv címéből is kikövetkezteti, hogy az egyik legtekintélyesebb budapesti kiadó Tüdős Klárának akart méltó emléket állítani, amikor felkérte a dokumentumfilmjeiről is közismert író, Bódis Krisztát, hogy nagyívű trilógiában mutassa be a XX. század ikonikus nőalakját. Tüdős Klára ugyanis férjével, Zsindely Ferenc államtitkárral és későbbi miniszterrel a harmincas évek végétől az Istenhegyen egy villában lakott. A nyilas időkben számos üldözöttet bújtattak, ezért Izraelben a Yad Vashem Intézet 2001-ben Tüdős Klára bátorságát a Világ Igaza kitüntetéssel méltatta. A világháború után azonban férjét és őt a kommunista rendszer potenciális ellenségnek nyilvánította, így 1951-ben – sok ezer családhoz hasonlóan – a Zsindely házaspár is megkapta a kitelepítési végzést.

Bódis Kriszta *Istenhegy* című regényes életrajz-trilógiájának most megjelent első kötete, a *Kisasszonyképző* jól kifejezi annak a kornak a hangulatát, amelyben Tüdős Klára gyermekéveit és az ifjúságát töltötte. A könyvből megtudjuk azt is, hogy a debreceni református patricius családból származó

leány még a liberális szellemű környezetét is gyakran szűknek érezte. Miután kikerült a szigoráról ismert Dóczy Gimnáziumból, útra kelt, és előbb a svájci Vevey nevelőintézet-

ben, majd Angliában és Hollandiában tanult tovább és szerzett új tapasztalatokat. Az első világháborúból önkéntes ápolónőként vette ki a részét, majd az Iparművészeti Főiskolán, valamint a Tudományegyetem néprajz szakán folytatta tanulmányait, közben táncot is tanult és tanított, valamint jótékonyági rendezvényeken lépett fel. Egy alkalommal még az ünnepelt színésznő, Blaha Lujza is jelen volt, akit annyira megnyert művészetével, hogy egy magyaros ruhájával ajándékozta meg. Alighanem ez indította el Tüdős Klárát a divattervezés felé. Előbb a budapesti Operaház jelmeztervezőjeként dolgozott, 1937-ben pedig Pántlika névvel saját szalont nyitott, ahol divatba hozta a népies hímzéssel díszített ruhákat.

Tévedés lenne azonban Tüdős Klárát csupán a második világháború előtti divatvilág nagyasszonyának tartani. Habár üzletasszonyként is sikeres volt, nem lehetett soha beilleszteni a kor hagyományos női szerepébe. Részt vett ugyanis a falukutatásban, megalapította és egykori egyetemi professzoráról nevezte el a Györfly-kollégiumot, amely elsősorban földműves családokból származó, tehetséges fiatalok oktatását szolgálta. *Fény és árnyék* című saját forgatókönyve alapján

ő lett az első magyar női filmrendező. Aktív szerepet vállalt a református hitéletben, ezért Ravasz László püspök felkérésére elvállalta az Országos Református Nőszövetség elnöki tisztségét. Szervezett emellett művészeti szalont, kéziszővő telepet és szabadegyetemet is. Álmai között szerepelt a Kertmagyarország megvalósítása.

Bódis Kriszta író, dokumentumfilmrendező, valamint a hátrányos helyzetű gyermekek oktatására és társadalmi beilleszkedésére létesült Van Helyed a Közös Jövőnkért Alapítvány megteremtője egy interjúban így vallott Tüdős Kláráról: „*Ő olyan női ikon, akinek embersége, egyénisége, alkotóereje és tettei túlnőttek a huszadik századon. Az ő szobrát a történelem és az emberi nem drámája faragta, de valahogy úgy, ahogy tenger vízi, pusztítja el a sziklát. Én ezt a láthatatlan emlékművet most életre keltem. Azt remélem, hogy Tüdős Klára erős személyisége, ideológiák fölötti békességre törekvése, Isten-keresése, mélyülő, tette kész hite, életének példája rezonanciára talál az olvasó lelkében.*” (*Kisasszonyképző – Istenhegy I., Európa Könyvkiadó, 2022.*)

Vincze András

Magyarok a múltból

Szervátiusz Jenő szobrászművész

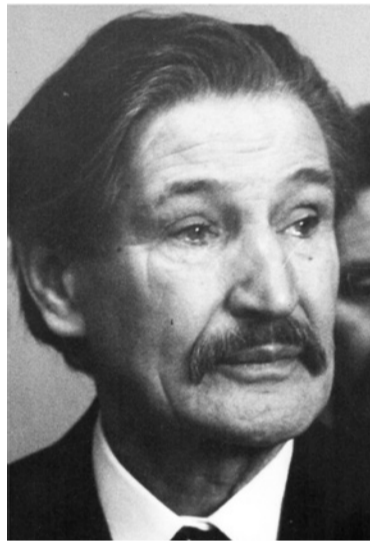
1903. július 4-én született Kolozsvárott. Latin eredetű nevének jelentéstartalma – szolgálattelvő – végigkísérte egész életét. Családjában hagyomány volt a bográn, kerékgyártó mesterség, egy ideig ő maga is ezzel kereste kenyerét. Megismerte a fa természetét, sokféle lehetőségét, s 1924-ben kifaragta első szobrát, amelynek témája: Judit és Holofernesz. Ösztöndíjjal jutalmazták tehetségét mutató indulását, 1925-ben Vágó Gábor helyi szobrász műtermében dolgozott, aztán kijutott a párizsi École Libre esti tanfolyamára. „*Én azt sem tudom, hogy is indultam el. Munkás voltam, és egyszer csak azt éreztem, hogy valami másra vagyok hivatva, és akkor elmentem Párizsba*” – emlékezett később a művész.

Az ifjú östehetséget a húszas évek Párizsában sokféle hatás érte. Az asszír, a sumer, az egyiptomi, a görög művészet mellett a modern művészetek legújabb izmusaira csodálkozhatott rá: a futurizmusra, a kubizmusra, az expresszionizmusra, a szürrealizmusra, s ezeken belül olyan alkotókra, mint Modigliani, Picasso, Brancusi, Kandinszkij, a szobrász Archipenko, Barlach és mások. Az ösztönös műveltségű, népies indítékú fafaragóművész leleménye, találékonysága tudatos elemekkel társult, s ezáltal egyre határozottabb irányba bontakozott ki tehetsége. 1927-ben édesanyja betegsége miatt hazatért Szamos-parti szülővárosába, ahol

két évig a Belle Arte Művészeti Iskolában folytatta tanulmányait. 1929-ben jelent meg először kiállításon: Bukarestben a Hivatalos Szalon tavaszi tárlatán Tasso Marchini festőművészről faragott, *Barátom* című szobrát Simu-díjjal tüntették ki. Szervátiusz Jenő négy évvel később már maga is szabadiskolát nyitott Kolozsvárott (Szolnay Sándorral közösen). Első önálló tárlatát 1933-ban rendezte meg szülővárosában, Budapesten pedig négy évre rá a Tamás Galériában mutatkozott be. Az 1930-as évek vége felé érdeklődése a népi témák, az erdélyi parasztfolklor, a falvak világa felé fordult. Úgy járta Erdélyt, ahogy egykor Petőfi járta az országot. Élt és dolgozott Nagybanán, Gyergyószentmiklóson, Csíkmenaságon és Csíksomlyón. Minden szobra mögött éppúgy történetekkel hitelesíthető élmények izzanak, mint Petőfi versei mögött. 1941 és 1943 között a csíksomlyói Kalot népfőiskola szobrászati tanfolyamát vezette, majd angol hadifogságból hazatérve 1949-től 1965-ös nyugdíjazásáig a kolozsvári képzőművészeti főiskola tanára volt.

Műveinek száma ezernél többre tehető, szobrai mindenkihez szólnak: a városi értelmiség és a székely parasztközösség egyaránt megérti mondanivalójukat. Mo-

numentális kőszobrai közül kiemelkedik a fiával, Szervátiusz Tiborral együtt faragott Tamási Áron-síremlék (1971), amely Farkaslakán látható, és a Pápán felállított Jókai-emlékmű (1977). Fából készült és a budapesti Bartók archívum őrzi a zenemű ihletésére született *Cantata Profana* című nagyméretű domborművét. Az

emberi alakokról mintázott szobrok mindegyike a mély fájdalom kifejezőjévé vált, s egyben üzenetté is az erdélyi magyarok szenvedéseiről, megaláztatásáról. Ő maga így vall erről: „*Végig kelene böngészni szobraimat, s az elsőtől az utolsóig sok szenvedést lehet találni bennük. Az mentette át életemet a sok szenvedésen, hogy dolgoztam és dolgoztam [...] – mentül jobban rúgtak, annál többet dolgoztam.*”

A kisebbségi művészt különösen sújtó időszak, az ötvenes évek után Romániában is elismerték munkásságát: 1964-ben Bukarestben gyűjteményes kiállítása volt, s ugyanabban az évben Erdemes Művész címet és állami díjat kapott. Élete utolsó éveit Magyarországon töltötte. Hosszú szenvedés után, 1983. szeptember 15-én, 81. évében hunyt el Budapesten.

(Forrás: *Kőbányái Szervátiusz Jenő Általános Iskola. Fotó: Csomafáy Ferenc*)

Zsirai László Oltalom

Ha vihar úz vagy eső ver,
lelkem borzolja felhővel
e földi létben a sorsom,
menedéket nyújt a templom.

Legszebb mégis ha boldogság
percei lelkem oldozzák,
s híreről tolem hallanak
imámat értő szent falak.

Zsirai László Magamban így

Telente zárt az ablak,
nyaranta nyitva tartom.
A sorsom bárhogy zaklat,
Istenre nem haragszom,

hiszen jóvá teremtett,
nem vetemült gonosszá,
látni a másik embert,
szívvel fordulni hozzá,

szeretni mind a szépet,
jóságot, igazságot –
magamban így cserélem
boldoggá a világot.

Nyirő József író, újságíró, katolikus pap

Műveiben főként az erdélyi magyarság problémáival foglalkozott. Szókimondó, az akkori politikai helyzetet szembeforduló magatartása miatt menekülnie kellett Romániából, majd Magyarországról is. Írásai publikálását és bármilyen nyilvánosságra hozatalát a román kommunista rendszer betiltotta. Őt is, akárcsak Wass Albertet, a román kultúrpolitika magyar háborús bűnösnek kiáltotta ki.

Székelyzsomboron született 1889. július 18-án. Tanulmányait a székelyudvarhelyi katolikus gimnáziumban kezdte, majd a gyulafehérvári papnevelő intézetben és a bécsi Pázmáneumban folytatta. 1912-ben Nagyszombatban pappá szentelték, itt oktatótt hittant 1915-ig, ekkor a Kolozs megyei Kide község plébánosa lett. 1919-ben, amikor Erdély a magyar állami keretből a

román állami keretbe került, kilépett az egyházi rendből és megnősült. Először Kideben malmot bérelt, ezzel tartotta fenn magát és családját, majd az elkövetkező tíz évben a kolozsvári *Keleti Újságnál* újságíróként dolgozott. 1924-ben *Jézusfaragó ember* címmel megjelentek legkorábbi novellái, ami népszerűséget hozott neki Erdélyben és Magyarországon is. Ezt követte *A sibói bölény I-II.* (1926–1929), majd *az Isten igájában* (1930) című regénye. 1931-ben visszavonult gazdálkodni a Nagyküküllő megyei Alsórákos községbe, ahol örökölt nyolc hold földet, de az újságírást is folytatta és könyvei is megjelentek.

1941-ben erdélyi képviselőként Budapestre költözött, ahol a *Magyar Erő* című háborús, képes hetilapot szerkesztette. A háború éveiben sodródott a közéletbe, politikai szerepet vállalt. Mint országgyűlési képviselő menekült a Szálasi-puccs után, 1945-ben Nyugatra. Előbb Németországban húzta meg magát, élete utolsó sza-

kasztát Spanyolországban töltötte. *Íme az emberek* (Madrid, 1951) című önéletrajzi dokumentumregénye utolsó magyarországi heteiről és a bajorországi falucskában elszünetelt éveiről, a menekülsorsról, a testi-lelki megpróbáltatásokról szól. Jellemző képeket festett a hontalanok társadalmáról, a menekültek kiszolgáltatottságáról, de valójában az volt a célja, hogy önmagával, helyzetével és jövőjével számot vessen. Ahogy mindenkit, őt is honvágy kínozza. Úgy vélte, démoni hatalmak vették birtokba a történelmet, csak így eshetett meg, hogy ártatlan embereket szégyenletesen meghurcolt az élet. Másik regénye, *A zöld csillag* (Youngstown, Ohio, 1950) szintén életrajzi ihletésű, a menekülttábor lakói közé vezető az olvasót, amely a nyomorúságos viszonyok rajzát egy minden megpróbáltatáson diadalmasodó idilli szerelem boldog kifejeletével ellenpontoszza. Ezt a könyvet is átszővi a csalódottság és a kiábrándultság érzése, az a balsejtelem, amelyet Krisztusról szóló drámája, *A megfeszített* (Youngstown, Ohio é. n.) előszava így fogalmazott meg: „*A belső összeomlás fenyeget. Az a veszedelem, hogy vagy magunkban, vagy utódainkban megszűnünk magyarnak lenni. Lélektani folyamat ez, amellyel önmagát veszíteti el mindenki. Nem is szándékosan, hanem az események és életkényszer, a körülmények*

hatása alatt.” *Küzdelem a halállal* című utolsó írásában a szülőföldre iránti nosztalgiját írja meg.

Uz Bence regényéből azonos címmel, *Kopjafák és Havasok-könyve* című kötetéből pedig *Emberek a havason* címmel film készült. 1952-ben részt vett a clevelandi Kossuth Lajos Könyvkiadó megalapításában. Hosszas betegség után 1953. október 16-án egy madridi kórházban hunyt el. Utolsó óráiban szerető felesége, Bedő Ilona, és barátai álltak mellette.

„*Az anyaszív gyenge virágocská, az öröm aranyeső, a bánat méregeső rajta.*”

„*Nem igaz, hogy a háborúnak lelke van... Nem igaz, hogy jobbak leszünk általa... Nem igaz, hogy a ma született, ártatlan csecsemőnek is szenvednie kell... Én nem tudom visszaadni a halott apákat, sem a halott férjeket, drága gyermekeket. Nem tudom, nem tudom! [...] De tudom, hogy nem azok fognak győzni, akik egymást öldökszik. De tudom, hogy kifosztott, melegfészek romjaiból új otthon épül. De tudom, hogy a csók erősebb, mint a fegyverek, s egy ölelő karban több élet van, mint amit eddig az összes tárlalmányok és bölcsességek nyújtottak.*”

„*A gyűlölet kitagadja a fényt szemünkből.*” Szavai örök érvényűek.

(Forrás: kairosz.hu, arcanum.hu, citatum.hu)

Egy biciklis zárándok naplója – Utam a bényi búcsúba

8:24-kor Párkányból biciklivel kelek útra, hogy miért, ne feszegessük. Szeretek kettesben lenni az Úrral. Sosem vagyok magányos.

8:40 Elhagyom Nánát. Látva a szép hegyfarkot, szívem felkiált: Abba, Atyám, mily szépek a Te műveid, mily nagy azoknak száma! Bibliaversek jutnak eszembe. Előttek megyek az úton, idézem fel magamban Jézus szavait. Én most a gyalogosok előtt járok, de hamarabb érek oda? Odaérek egyáltalán? Elbiciklizem egy temető mellett, majd úgy döntök, visszamegyek, benézek.

9:08 Beérek Kőhidgyarmatra. Később megállok a kőhidgyarmati templomnál, pihenek. 9:22 Szedelőzködöm, indulok tovább. A gyalogosok már 22 perce úton vannak. Még felnézek a templomra, fecskéfészkek vannak rajta az Úr oltalmára bízva. Az út másik felén hosszú romos épület. Talán iskola volt. Uram, irgalmazz! Mi a nép sorsa, mely hagyja veszni az iskolát?

9:33 Elhagyom a falu határát. Az út egyik felén a falu végét jelző tábla, a másikon

kicsiny fakereszt. Valaki itt vesztette el az életet. Isten nyugosztalja!

9:51 Beérek Kéméndre. A falu elején köszöntöm az irgalmas Jézust. A keresztet Isten dicsőségére 2011-ben újították fel.

10:32 Elhagyom Kéméndet. A falu végén is kőkereszt búcsúztat. A köztes időben részt veszek a helyi szentmisén, amit Sztyahula atya celebrál. A kéméni templom fenséges. Örülök, hogy belülről láthatom, Sztyahula atya igehirdetése pedig méz, édes a hallgatása.

10:45 Beérek Bénybe. Most már nézelődhetek, pihenhetek egyig. Fényképezek és írok. Aztán felkerekedem és megkeresem a Szentkutat, még sosem voltam itt. Beszélgetek helyiekkel, van, akit ismerek is. Végül mindenki megérkezik és megkezdődik a mise. Albán József atya beszéde lenyűgöző és egyben tettekre serkentő, sajátos humorral fűszerezve.

Galilei férfiak, mit álltok ott az égre nézve? – idézi a Szentírásból, mintegy utalva arra, hogy a keresztényeknek, miután megkapták a Szentlelket, küldetésük van. Nem tarthat-

ják meg a Jóhírt maguknak, mások üdvössége a tét! Ezért a lelkesítő beszédért érdemes volt eljönni.

A Szentlelket hívó ének betölti a kicsiny völgyet, a felettünk összeboruló lombkorona mintegy kupolaként funkcionál. Átengeti némileg a napfényt és valódi áhítatos hangulatot teremt. Még iszok a kútból, töltek az otthoniaknak is vizet, majd nekiveselkedem a visszaútnak.

Dufek Mária

S. Csoma János

Tanács

Legyünk erősek a hitben, gyengédek a szeretetben.

Döntés

Mióta megtudtam, hogy utolsókból leszek az első, azóta leghátul kullogok és reménykedem.

Kilátás

Azért szeretem a rendetlenséget, mert abból akár rendet is lehet rakni, a rendből viszont csak rendetlenség válhat

Trianon 102 és CSALÁDÉV: 102 külhoni magyar családnak kedveskedtünk

Többször szoltunk már arról az elmúlt hetek és hónapok folyamán, hogy az idei évi júniusunkat emlékeztetéssé tevő események kapcsán – 2022. június 4. a csíksomlyói pünkösdi búcsú napja, 2022. június 4. a Nemzeti Összetartozás Napja és 2022. június 26-án zárult le a Ferenc pápa által meghirdetett Amoris laetitia (A szeretet öröme) család szentévé – felmerült az az ötletünk, hogy ezt a három fontos szempontot és jeles napot valamiképpen egybefűzzük. Töprengésünk végeredménye szerint, részben a magunk erejéből, másrészt támogatók és együttműködő partnerek jóvoltából idén, „Trianon 102” évében a család-szentévé lezárultán napjaink megajándékoztunk 102, a szórványban és a diaszpórában élő, olvasói körünkhöz tartozó magyar családot egy-egy szerény, de kedves ajándécsomaggal. A csíksomlyói pünkösdi búcsúhoz kapcsolódó kiadványokkal, valamint nemzeti és hitbéli összetartozásunk más szimbólumaival igyekeztünk örömet szerezni az egyes családok különböző korú tagjainak.

A családtagok életkorától függően imakönyvet, Mária-ének-CD-t, himnuszfüzetet, katolikus kalendáriumot, falinaptárat, könyveket, magazinokat, társasjátékokat, memóriajátékokat, foglalkoztatóeszközt tartalmazó 102 csomag közül kanadai magyar családoknak 3, Franciaországba 3, Svájcba 1, az Egyesült Királyságba 9, Németországba 12, Ausztriába 14, Felvidékre 1, Vajdaságba 21, Partiumba 11, Erdélybe 26 és egy több országhoz is köthető családnak 1 csomagot juttattunk. Minden csomagot sorszámozva küldtünk, eredeti, névre szóló, aláírt és lepecsételt kísérlévével, amely ezekkel a sorokkal zárult:

„Önök, kedves ... család, a ... magyar katolikus közösség tagjaként az összességében 102 ajándécsomagunk közül a ... számú csomagot veszik most kézhez!

Sok szeretettel gratulálunk, és kívánjuk, hogy még hosszú-hosszú éveken-évtizede-

ken át megtapasztalhassák a családi fészek melegét és a családhoz tartozás megannyi áldását!”

Postáztuk, ismerősökkel küldtük – egy kivétellel

A burgenlandi és a felső-ausztriai csomagokat Vencser László szállította el Budapestről, a bécsi csomagot Szócs János és felesége, Mária kézbesítette. A linzi csomagokat Szabó Ernő atya adta át a családoknak. Kölnbe Ficsor László, a Keresztény Hit Alapítvány kuratóriumi elnöke vitte el a csomagokat Budapestről és adta át Lukács József plébánosnak, további intézkedés végett. Partiumba Somló Melinda és férje szállította el küldeményeinket és adta át Benedek Ramóna hitoktatónak, aki gondoskodott ajándékaink szétosztásáról. A franciaországi, svájci, londoni, nürnbergi és felvidéki csomagokat postán küldtük. Erdélyben egyenként, személyesen adtuk át a csomagokat a családoknak – és volt egy minden szempontból kivételes alkalom, amikor személyesen is találkozhattunk egy helyen, egy időben sok-sok kisgyermekkel és szüleikkel!

Temerini – felejthetetlen élmény helyszíne

2022. május 22-én, vasárnap Horváth Gábor Miklós újságíró kollégámmal Belgrád felé haladva a déli órában letértünk az autópályáról és bekanyarodtunk Temeribe, Illés Sándor író szülővárosába. A méretében, gazdagságában, lelkületében és mondanivalójában egyaránt tiszteletet kiváltó Temerini Tájház előtt annak gondnoka és mindenese, Ádám István; a Temerini Községi Képviselő-testület elnöke, Pásztor Róbert; Varga József nyugalmazott újságíró; Varga Zoltán fotográfus és sok kedves arcú, kisgyermekes család fogadott. Azt sem tudtuk hirtelen, hogy mitévők is legyünk: ismerkedjünk-e, vagy a még sosem látott Illés Sándor-émlékszóbat tekintsük-e meg gyorsan, vagy kezdjük-e el behordani az autó csomagtartójának és utasterének nem kis rakományát... végül mindezt egyszerre próbáltuk cselekedni.

A helyzetre, amibe váratlanul belecsöppentünk, egyáltalán nem számítottunk: azt gondoltuk, egy-két személy – például Varga József és Ádám István – átveszi majd a csomagokat és azzal haladunk is tovább Belgrád felé. Nem így történt. A közösségi terem – amelynek falán körös-körül Illés Sándor-émlékiállítás állt éppen – székesszék pillanatokon belül megteltek temerini családokkal – mi pedig próbáltuk a nagy kapkodásunk közepette kicsit összeszedni magunkat...

Elsőként Varga József, az esemény szervezője szólt a jelenlévőkhöz. Bemutatott minket, és röviden felvázolta, hogy mi járatban vagyunk. Azután Pásztor Róbert, a Temerini Községi Képviselő-testület elnöke intezett hozzánk zavarba ejtő köszönőszavakat, holott valójában mi voltunk zavarban attól, hogy ő is megtisztelte az

alkalmat személyes jelenlétével és kedves gondolataival. Kicsit túlzónak éreztem a Temerini Tájházban kialakított Illés Sándor-émlékszóba „létrejöttében és tartalma gazdagításában” vállalt szerepem említését, jómagam ugyanis mindössze annyit tettem, hogy nagyon becsült, tisztelt és szeretett író munkásságával összefüggő vaskos iratgyűjteményemet annak idején az emlékszóbanak ajándékoztam.

Az üdvözlőszavak után a projekt kitalálója-, a megvalósítás megalapozója- és a program gyakorlati kivitelezőjeként röviden én is összefoglaltam, hogy milyen elgondolásból fakadnak és mit szimbolizálnak az átadandó csomagok, majd – Baricz Lajos erdélyi, maroszentgyörgyi papköltő mintegy hetven kötetének átadása után – a jelenlévő családoknak átnyújtottam kiadóhivatalunk és szerkesztőségünk ajándékait. A *Keresztény Élet* hetilap, valamint a *Szent Kereszt Ökumenikus Magazin* szerkesztősége jóvoltából ezekből a lapokból is magunkkal vittünk szabad felhasználásra néhány kötegnyt, továbbá Szöllösi Tibor plébános atyának egy a *Jakab Antal 50 Emlékévkönyv* összefüggő, Sáfrány Dávid segédlelkes atyának pedig az *Együtt a nyelvhasznában* című programunkhoz kapcsolódó csomagot is elküldtünk a jelenlévőktől.

Amikor már azt hittük, több meglepetés nem érhet bennünket, akkor kiderült, hogy de: három második osztályos gyermek, Kalapáti János, Varga Anna és Kalapáti Pál kiálltak a közönség elé és egy nagyon-nagyon kedves gyermekének eléneklésével megható tanúságot tettek katolikus hitükről. Az ének szövege így szólt: „*Bátran mondom, katolikus vagyok. Krisztust valom, érte élek-halok. Este-reggel imádkozom. És*

sohasem káromkodom. Vasárnap-ünnepnap szentmisére megyek. Mindenkor engedelmes leszek. Veszekedni nem fogok. Csúnya szótól elfutok. Kárt senkinek nem teszek. Színigazat beszélek. Péntek bűnbánati napom. Társam segíteni fogom. Így él Jézus szívemben. Így lesz részem mennyekben. Amen.”

A temerini eljárókkal és családokkal töltött szűk óra után Ádám Csilla interjút készített akciónkról az Újvidéki Magyar Rádió és a *Temerini Újság* számára, majd kicsit közelebről is megtekintettük a tájház termet, végül pedig Elnök úr és Gondnok úr szíves meghívását elfogadva, ebédrel és hosszas beszélgetéssel a koradélutánt még velük és a Szabó család kedves tagjaival töltöttük.

Isten éltesen, kísérjen-óvjon-vigyázzon mindenkit, aki valóságosan vagy lélekben ott volt május 22-én, vasárnap a déli órában a Temerini Tájházban, és hasonlóképpen mindazokat, akik programunk megvalósításában bármilyen formában partnerséget vállaltak és teljesítettek!

Varga Gabriella projektvezető

Trianon 102 és NYELVHAZA: 102 külhoni magyar intézményt ajándékozunk meg

A Misszió Média Kft. *Együtt a nyelvhasznában* című, 2022. évi, a Nemzeti Kulturális Alap által támogatott szórványprogramja keretében már fél éve küldjük havonta 102 külhoni oktatási-nevelési intézménynek az anyanyelv-megőrzést támogató online segédanyagainkat. Ezzel egyidejűleg nyár elején megkezdtük a papíralapú kiadványcsomagok átadását is. Az első ilyen Sáfrány Dávid temerini segédlelkes, a második Benedek Ramóna, a nagyváradi Szent László Római Katolikus Teológiai Líceum hitoktatója, a harmadikat a Gyergyói-medence több iskolájában

is oktató Kolombán Csilla hittanár vette át. A továbbiakban a Bőjte Csaba ferences szerzetes nevéhez fűződő Dévai Szent Ferenc Alapítvány nevelőotthonainak kezdtük meg a csomagok kézbesítését. Év végéig mind a 102 intézmény kézhez kapja a papíralapú kiadványokat tartalmazó csomagokat, az online segédanyagok havi küldését pedig szintén folytatjuk az esztendő folyamán. Összegző beszámolóinkat legkésőbb a 2023. januári számunkban tesszük közzé.

Varga Gabriella projektvezető

Hírek Franciaországból

95 éves a Párizsi Magyar Katolikus Misszió
Idén ünnepli fennállásának 95. évfordulóját a Párizsi Magyar Katolikus Misszió. Ebből az alkalomból 2022. június 17–19. között zarándoklatot szerveztek Marseille-be, Pierre Clermidy jezsuita atya jelenlegi székhelyére.

Az 1927-ben alapított Párizsi Magyar Katolikus Misszióknak 2016 óta nincs állandó magyar lelkésze. A havonta egyszeri magyar szentmisealkalmakra a legtöbb esetben Pierre Clermidy francia jezsuita szerzetes utazik el Marseilles-ből a francia fővárosba, hogy együtt ünnepelje a szentmiseáldozatot a magyar közösséggel. Pierre atya már korábban szívbe zárt a magyarokat, még a '90-es évek elején, amikor szeminaristaként több hónapot töltött Erdélyben, Kolozsvárott, majd onnan útja hosszabb időre Szegedre vezetett. Ekkor tanult meg magyarul. A magyarok iránti szeretete fejeződik ki abban, hogy szívesen tesz eleget a Párizsi Magyar Katolikus Misszió meghívásának, valamint ezt mutatja a magyar motívumokkal díszített írásos mintájú stólája is, amit nemritkán visel.

Várjuk a közösség beszámolóját a júniusi Marseilles-i zarándoklatról!

Gödény Márta Budapesten koncertezett

A járvány okozta két év szünet után a nemzetközi hírű zongoraművész, kamarazenesz, tanár, a Misszió javára rendezett jótékony-sági hangversenyek állandó közreműködője, Gödény Márta ismét Budapesten koncertez-

zett: májusban és június 1-én kamarapesteket tartott Környei Zsófia hegedűművésszel az Óbudai Társaskörben. „*Büszkék vagyunk a művésznőre, sok sikert kívánunk a koncertjeihez és nagy szeretettel várjuk a Misszióban*” – áll a párizsi magyar katolikus közösség nyári körlevelében.

In memoriam

Sujánszky Jenő (1929–2022). 2022. május 31-én Budapesten az Új Köztemető Nemzeti Emlékhelyén, a 300-as parcellában végső búcsút vettek Sujánszky Jenő '56-os hőstől, a párizsi magyar közösség egyik meghatározó alakjától, a Diadalív alatti „lánglobbantás”, valamint a Père-Lachaise temetőben található Nagy Imre-émlékmű szellemi atyjától, aki 2022. február 19-én hunyt el Párizsban. A forradalom leverése után hagyta el hazáját és Párizsban talált új otthonra. Életét az '56-os forradalom szelleme megőrzésének szentelte. Alapító tagja volt a Franciaországi Magyar Szabadságharcosok Szövetségének, amely ma is működik 1956-os Magyar Forradalom Francia-Magyar Emlékbizottsága néven. Élete során a párizsi magyar nagykövetség munkáját is folyamatosan segítette. Érdemeit többször ismerték el állami kitüntetésekkel. A magyar szabadságnak szentelt életével felejthetetlen örökséget hagyott maga után. Nyugodjék békében!

Jean Naud (1948–2022). A Misszió hűség-támogatója, Kuti Margit értesítette Nizzából a párizsi egyháztanács tagjait, hogy

férje, Jean Naud 2022. május 5-én, hosszú lelki és testi szenvedés után az örök hazába költözött. Évekig tartó szoros barátság fűzte a lyoni Fülöp atyához, segített megszervezni a magyar nyelvű szentmiséket Nizzában, és a hívek gyönyörködtek orgonajátékában. Nagy szeretettel és történelmi tudással

kötődött a magyarokhoz, részt vett a zarándoklataikon is. A párizsi magyar katolikus közösség egyháztanácsa és tagjai átérzik Kuti Margit fájalmát férje elvesztése után, őszinte részvétüket fejezik ki a családnak és imádkoznak értük. Jean Naudnak legyen csendes a pihenése!

Ünnep Hágában

Hágában az Onbelekt Hart van Maria-templomban Pünkösdt hétfőjén megtelt a templom. Havas István atya három kisgyermeket részesített a keresztség szentségében és két kisleány lett elsőáldozó. Isten őrizzé lépteiket egész életükön át! A Hágai Magyar Énekhar és Gyermekhar Kovács Kata vezetésével tette még bensőségesebbé az ünnepet. Pásztói Zsófi és édesapja furulyajátékukkal színesítették ezt a rendkívül fontos ünnepet. Több mint 110-en voltunk jelen. Köszönet mindenkinek! – olvashattuk az *EKT hollandiai magyar katolikusok* Facebook-oldalán.

REJTVÉNY

„Emberkatedrális”

126 éve született Isten Szolgája Márton Áron püspök (1896. augusztus 28-án, Csíkszentdomokoson)

„Termete törékeny, hatalmas mégis; ...”
Baricz Lajos

1	R	2	3	4	G	6	7	8	9	10	11	12	13	R
		14				15								
16					T						17			F
18						19				20			21	
					22					23			24	
N														
25	26		27			28	29			30				
31		32								33			34	
35									36		37	38		
39			40			41	42			43				
		44				45	46			47			48	
I														
49	50								51			52		É
53						54				55			56	
57							58			59				60
M			A		U						61			

Vízszintes: 1. Az idézet első része. 14. Maradvány. 15. Angelus imádság – 1456-ban III. Kallixtus pápa a nándorfehérvári, törökök elleni győzelemért hálaadasként az egész egyházra kiterjesztette a déli harangszót és ezt az imádságot. **16. Az idézet utolsó szava.** 17. A múlt idő jele. 18. Szent ... Herceg, István király fia. 19. Fenyeget. 21. Igeköto. 22. Vissza: biológiai létezik. 23. Hamis. 24. Alkotórész. 25. Ellentétes kötőszó. 27. Igeköto. 28. Szomorú. 30. Zavart atya! 31. Elüz. 33. Egyhangú. 34. Latin kettősbetű. 35. Tagadószó. 37. Írószer. 39. Kák! 40. Határozott névelők. 42. Szent ... Szűz, vértanú (+230 körül), az egyházi zene patrónája. 44. Üresben! 45. Léki! 47. Kiejtett mássalhangzó. 48. Deniz egynemű hangzó. 49. Nagy ..., 390–461, a 45. pápa, kiállt Attila, hun király ellen. 53. Az utolsó magyar és cseh királyné, osztrák császárné, Habsburg Ottó édesanyja. 54. Pest megyei város. 55. „... a lólab”. 57. Görög mitológiai alak, a rossz tanács istennője. 58. T. S. ..., amerikai születésű, irodalmi Nobel-díjas költő, drámaíró, kritikus (1885–1965). 60. Fél liga! 61. Apadás.

Függőleges: 2. Eladó portékám. 3. Pest megyei városba. 4. Fohász-e? 6. A yavini csata után (Csillagok háborúja). 7. Árpád-házi Szent ... (1207. Sárospatak – 1231. Marburg), II. András magyar király és Merániai Gertrúd lánya. 8. Los Angeles. 9. Szent ... Apostol, Simon Péter testvére. 10. Lyukas fog! 11. Löttykölt löty! 12. Az osztrák fennhatóság alatti Magyarországon használatos tömegesítés. 13. Dal határai. **16. Az idézet második része.** 19. Zloty. 20. Állat lakhelye. 21. Alexandriai Szent ... vértanú (+305 táján), filozófusok, molnárok, kerékgyártók védőszentje. 22. Lisieux-i Szent ... (1873–1897) karmelita szerzetesnő. 24. Fél tata! 26. Férfinév. 27. Alá. 29. Közlekedési sáv. 30. Becézett férfinév. 32. Kilométer. 36. Felfelé: angol társ. 38. Felület, párt. 40. Szent ..., Jézus nagyanyja. 41. Faszoros út. 43. Föveg. 44. Bekanyarodik. 46. Ráma. 50. Határtalanul szital! 51. Vissza: magasztaló. 52. Sütemény. 56. Ó.L.É. 59. Felfelé: személyes névmás.

Simon Kinga

Júniusi rejtvényünk megfejtése:

„Fájlalom a bűnt, amit elkövettem, / mit mások, magam s Isten ellen tettem.”

Humorsarok

– Hogy figyelmeztetik a hívők a papot, ha meggyullad a ruhája?
– Atya ég!

Papa, Isten is lehet beteg? – kérdezi Pistike a papját.
– Nem, kisfiam. Ő sosem beteg.
– Akkor nem értem. Miért mondta azt a pap bácsi a vasárnapi misén, hogy az Úr magához szólította Kovács doktor urat?

Móricka, mondd meg, mi történt 1802-ben?

– Akkor született Kossuth Lajos.
– Nagyon jó. És 1805-ben?
– Akkor lett hároméves.

Kisfiam, hol van a nővéred?
– Matematikailag bement a szobájába.
– Hogyhogy matematikailag?
– Két ismeretlennel...

Látogasson el ide is:
www.kalejdoszkopfolyoirat.eletunk.net

A szerkesztőség a nem saját írású cikkek tartalmáért nem vállal felelősséget, mindazonáltal kellő körültekintésre törekszik. Az olvasóinktól és külső forrásokból érkező cikkek tartalmáért azok szerzői vállalnak személyes felelősséget.

Közösségi oldalunk:
www.facebook.com/eletunkujag

Címlapon:
Nemess Irén képe a Pixabay-en
3. oldalon:
Thiago Alves képe a Pixabay-en

Hirdessen az Életünkben!

Apróhirdetés:
Keret és fénykép nélkül: 100 HUF vagy 0,30 EUR/betű
Keret: 3500 HUF vagy 10 EUR
Fénykép: 7000 HUF vagy 20 EUR
Többszöri hirdetés esetén kedvezmény.

Nagyhirdetés és PR-cikk:
Teljes oldal: 400 e HUF vagy 1100 EUR
Féloldal: 300 e HUF vagy 800 EUR
Negyedoldal: 200 e HUF vagy 500 EUR
Többszöri hirdetés esetén kedvezmény.

Médiapartnereink:

Bécsi Napló
Clevelandi Magyarokért Alapítvány
Független Magyar Rádió Toronto
Kalejdoszkóp folyóirat, Toronto
Mozaik Sydney Magyar Rádió
Napjaink, West Kelowna, Kanada
Pannon RTV, Szabadka
Temerini Újság
Vatikáni Rádió

Lapunk megjelenése megvalósult a Magyar Kormány támogatásával. A Bethlen Gábor Alap hozzájárult a kiadónk működésével és ezzel a lapunk fenn tartásával kapcsolatos költségekhez.

Jó szívvel ajánljuk:
www.jakabanta.eletunk.net

ÉLETÜNK

Az európai magyar katolikusok lapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Misszió Média Lap- és Könyvkiadó Kft.
H-1165 Budapest, Zsemlekes út 25/A. I. 5.
Telefon: +36 70 635 7064
E-mail: szerkesztoseg@eletunk.net
Honlap: www.eletunk.net
www.facebook.com/eletunkujag

Felelős kiadó és főszerkesztő:
Varga Gabriella

Felelős szerkesztő:
Vencser László

Tanácsadók:
Sajgó Szabolcs SJ, Szócs Csaba,
Varga János, Vértessaljai László SJ

Munkatársak:
Dancs Rózsa, Hiba György SJ, Horváth Enikő,
Kovács Péter, Puss Sándor SJ, Sebestyén Péter,
Simon Kinga, Szabó Ferenc SJ, Vincze András

Előfizetés:
közvetlenül a kiadóhivatalnál vagy
az európai magyar lelkészségeken keresztül
Előfizetés a 2022. évre közvetlenül a kiadónál:
35 EUR/év, 7000 HUF/év

Digitális változat:
20 EUR/év vagy 6000 HUF/év

Bankszámlaszámunk:
MISSZIÓ MÉDIA KFT.

OTP BANK
11716008-22527699
HU85 1171 6008 2252 7699 0000 0000
SWIFT (BIC) azonosító: OTPVHUHB

Nyomdai előkészítés:
Éber Tamás

Nyomtatás:
Micropress Kft.
H-3434 Mályi, Kistokajai út 5.

Keresse lapunkat a világhálón is:
www.eletunk.net

Elsőáldozás Münchenben

„Napsugáros köntösében
Még a föld is úgy örül!
Tiszta napfény tündöklése
Játszik az oltár körül.
És megáll az áldozókon
Az oltár lépcsőinél
Égi fényvel tűz reájuk
Hóféhér.”

(Sík Sándor: Fehér nap)

Hóféhérbe öltözött a müncheni Szent Erzsébet-templom 2022. május 1-jén, vasárnap a magyar ünnepi szentmise idejére. Duplán szép nap volt ez: magyarországi szokások szerint ezen a napon ünnepeltük az anyák napját, valamint ugyanekkor elsőáldozás is volt a Müncheni Magyar Katolikus Egyházközségben. Nyolc gyermek: Czumbel Péter, Dóbiás Richárd, Durin Hornyik Alice, Halász Emma, Kárpáti Zsombor, Obernig Fülöp, Pelle Gabriel és Smajda Rebecca találkozott életében először az Eucharisziában jelen lévő Jézussal.

Tizenegy órakor az elsőáldozó gyermekek a szülők, a ministránsok és a pap-ság kíséretében körmenetben bevonultak a templomba és helyet foglaltak a számukra kijelölt padokban. A hóféhér rózsákból, ger-

berákból és liliomokból álló oltári csokor és az oltárt körülülő, népi viseletbe öltözött ministránsok még ünnepélyesebbé varázsolták a hangulatot. Külön megtiszteltetés, hogy a szentmisét ez alkalommal Merka János atyával együtt Dóbiás Zalán atya, Balassagyarmat plébánosa celebrálta.

Merka János atya rámutatott az anyák napja és az elsőáldozás közötti hasonlóságra: ugyanolyan köszönettel tartozunk az anyának a születés után kapott két ajándékért – az arany óráért, amely a születés utáni egy órát jelenti, amit az újszülött baba világra jötte után az édesanyjával tölt, s amely kelő biztonságot biztosít számára, valamint az anyatejért, amely az élethez szükséges táplálékot adja –, mint az elsőáldozáskor kapott két ajándékért. Az elsőáldozó Jézussal való első találkozása biztosságot ad, mint a babának a mamája. Egyedül Jézus képes arra, hogy saját testével táplálja a lelket, amellyel erőt ad, mint a tápláló anyatej, hogy szeresünk, hogy megbocsássunk másoknak.

Az elsőáldozó gyermekek lelki tisztaságára, büntelenségére nemcsak a fiúk hóféher inge, a lányok hóféhér ruhái utaltak, hanem az is, amilyen lelkiismeretesen készültek erre a nagy napra. Jó volt hallgatni hangos,

magabiztos éneküket, a feltett kérdésekre elhangzott válaszaikat, az általuk elmondott könyörgéseket. Az elsőáldozás programját

Azt hiszem, mindezt látva és hallva nem csupán a gyermekek hozzátartozóinak csordult ki egy-két könnycsepp a szemükön a

Szarvas Erzsébet, a Müncheni Magyar Katolikus Egyházközség lelkipásztori munkatársa szervezte, a gyermekeket is ő készítette fel rá.

meghatottságtól, hanem az egyházközség többi tagjainak is.

Lanner Katalin

Marosmenti Mindszenty-napok Makón

Mindszenty József az 1948-as Mária-év alkalmából május 22-én és 23-án látogatott Makóra, a Szent István téren több tízezer ember előtt mutatott be szentmisét. Beszédében a hercegprímás síkra szállt az egyházi iskolák működéséért, szölte a magyar nép hithez való hűségéről és az édesanyjai méltóságáról. A szertartást a városban addig nem látott, hatalmas körmenet követte, és ez nemcsak liturgikus esemény, hanem az egyház, a szabadság, a demokrácia melletti hitvallás is volt. Az esemény a bíboros egyik utolsó nagyobb nyilvános szereplése volt 1948. december 26-i letartoztatását megelőzően. Erre a látogatásra emlékeztek Makón.

Mindszenty József a történelmi alkotmány alapján állt. Amikor a náci időkben kiállt az üldözött zsidóság, majd a kommunisták idején az üldözött svábok mellett, nemcsak általános, morális, hanem közjogi értelemben is kötelességet teljesített. Mivel az Ország Tanácsból egyedül ő volt hivatalban, az ország első közjogi méltóságaként nem beavatkozott a politikába, hanem állampolgári kötelességét teljesítette – hangsúlyozta Semjén Zsolt a háromnapos rendezvénysorozat keretében tartott ünnepi szentmisén. A miniszterelnök-helyettes arról a véleményéről, hogy Mindszenty Józsefnek nem volt reálpolitikai érzéke és szükségtelen konfliktusokat vállalt, úgy fogalmazott: a bíboros tévedett, amikor azt hitte, hogy a kommunizmus rövid ideig

tart majd és Nyugat segíteni fog Magyarországon. Mélységesen igaza volt azonban a kommunizmus természetét illetően – tette hozzá Semjén Zsolt.

Habsburg-Lotharingiai Eduárd Károly főherceg, Magyarország vatikáni nagykö-

rete kifejtette: Mindszenty József kimagasló jelképe volt a bátor magyar kiállásnak,

először a nyilasok ellen, majd a kommunizmussal szemben emelte fel szavát. Miközben életének ezen aspektusai széles körben ismertek, a szent életű, népét hitre vezető lelkipásztor alakja némileg háttérben marad. Makón épp ezt az oldalát ismerhetjük meg – hangoztatta. A bíboros egykori makói látogatása a Mindszenty-alapítvány számára is rendkívül fontos, amely mielőbbi boldoggá, majd szentté avatását reméli – közölte a nagykövet.

Kiss-Rigó László szeged-csanádi megyéspüspök kiemelte: Mindszenty József hiteles ember volt és hőiesen tett tanúságot hitéről. Rendíthetetlen hite, bátorsága, áldozatvállalása példát mutat, amelyet érdemes követni – tette hozzá a főpásztor.

Május 28-án, a szentmisét követően átadták a felújított és kibővített Mindszenty-emlékhelyet a Szent István Király-plébánián, ahol a bíboros 1948. május 22-i éjszakáját töltötte. Ott az eredeti bútorokkal, tárgyakkal, dokumentumokkal, valamint egy a bíboros által is viselt miseruhával emlékhelyet alakítottak ki, amelyet a katolikus egyház, a Kardinal Mindszenty Stiftung, valamint a Magyarországi Mindszenty Alapítvány támogatásával teljeskörűen felújítottak.

A megelőző napon a József Attila Városi Könyvtár rendhagyó kiállításnak adott otthont, amelynek megnyitóján kerekasztal-beszélgetéssel emlékeztek meg

a bíboros 1948. május 23-i, történelmi jelentőségű makói látogatásáról. A kiállítást Kovács Gergely nyitotta meg. A Magyarországi Mindszenty Alapítvány hivatalos képviselője felhívta a figyelmet a történelmi ismeretek személyessé tételének fontosságára, a múlt, a jelen és a jövő kapcsolatáról szólva pedig kijelentette: minden mindenre összefügg. „Egy sötét korszak hőse volt Mindszenty bíboros, de nem sötét az, ami az ő lelkében volt, ami őt körülvette, és ez számomra nagyon tanulságos” – hangsúlyozta Kovács Gergely, és aláhúzta: a kiállítás meglátása szerint azt keresi, ami összeköti az embereket, és nem azt, ami elválasztja őket.

A kerekasztal-beszélgetést Medgyesi Konstantin történész, szociológus, egyetemi adjunktus, kommunikációs szakértő, a Móra Ferenc Múzeum tudományos igazgatóhelyettese vezette, részt vett Kovács Gergely, Horváth Attila alkotmánybíró, jogtörténész, egyetemi tanár, valamint Pálfi Zoltán plébános.

Végezetül Pálfi Zoltán halálját fejezte ki a programsorozat kapcsán. Mint rámutatott, ez is jelképezi, hogy a makói egyházközség, a Szent István Király-plébánia és Makó Város Önkormányzata jó kapcsolatot ápol. A plébános rávilágított a közös gondolkodás és cselekvés örömeire, ami jelen esetben abban is megmutatkozott, hogy nagyon sokan dolgoztak a Mindszenty-emlékszoba kialakításán és szépítésén.

Forrás: MTI és Makó Híradó
Fotó: MTI/Rosta Tibor

Főegyházmegyei családi nap Máriaremetén

A keresztény közösségek, ha elég erősek, képesek hatni az egész társadalomra – mondta Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek a máriaremetei kegytemplom parkjában pünkösdhétfőn. Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye családi napján a bíboros kiemelte: a kereszténység megélése elsősorban a hívő keresztény emberek és közösségek feladata, és ha elég erősek, a meggyőződésük hat az egész társadalom működésére.

Erdő Péter úgy fogalmazott: „Ez a felelősségünk is, hiszen nem várhatjuk, hogy majd a politika lesz helyettünk keresztény”, vagy „úgy lesz körülöttünk keresztény a világ, hogy mi nem teszünk ezért semmit”. A társadalmi hatás tehát fontos, de mindig belülről kell fakadnia – hangsúlyozta, hozzátéve: ha a keresztények képesek olyan közösséget alkotni egymással, amelyre felfigyel a világ, az tanúságtétel a hitükről.

A bíboros a családi napon a főegyházmegye papságával közösen bemutatott szentmisén szölte arról is: a máriaremetei kegyhelyen 1994-ben taroták meg először a karizmák ünnepét. A rendszerváltozás, az egyházmegye határainak 1993-as módosítása után „számot kellett vetni a helyzetünkkel”. Akkor „rádöbentünk, hogy milyen gazdag valóság főegyházmegyénk hívő közösségének élete”. Azóta évről évre minden pünkösdhétfőn megje-

lennek és bemutatkoznak Máriaremetén az egyházmegyében működő közösségek, mozgalmak, katolikus intézmények és hivatások, a papság és a szerzetesség – tette hozzá. „Mindannyian a boldogságot keressük és ezt akarjuk sugározni magunk körül a világban” – mondta Erdő Péter.

A bíboros a mise előtti beszélgetésen a 2023 októberében záruló, egyházmegyei szinten és földrészenként is megtartott, az egyházról szóló szinódusról szólva rámutatott: a szinodális folyamat azt is jelenti, hogy „az egyház olyan közösség, nép, amely együtt járja a történelem útját”. Erdő Pétert kérdezték a 2021 szeptemberben Budapesten tartott Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) hosszú távú hatásairól is. A bíboros értékelése szerint a kongresszus megerősítette a „katolikus hitünkbe és közösségünkbe vetett bizalmat”. Fontos nemcsak tudni, hanem meg is élni azt, hogy

sokan vagyunk – mondta, hozzátéve, ez a tapasztalat megerősíti a katolikus intézmények, iskolák identitását is. Megjegyezte: a kongresszus és az ott elhangzó sokféle stílusú zene elindította a magyar egyház zenei megújulását. Erdő Péter kitért arra is: ősszel háláadó nemzeti záróndoklatot tartanak Fatimába, hiszen a NEK-et előzetesen felajánlották a fatimai Szűzanyának, és most „illik visszamenni megköszönni”. Elmondta azt is, a püspöki karral jövő tavaszra ismét meghívták Ferenc pápát Magyarországra. „Meglátjuk,

mi lesz a válasza, de mi készülünk és várjuk” – tette hozzá Erdő Péter.

(Szöveg: MTI, Fotó: MTI/Bruzák Noémi)

